

Vad betyder historiska platser för dig?

En medborgarundersökning om människor och kulturarv

"Saker som berättar en historia känns viktigare än resten. Slott, monument, statyer, borgar, storslagna byggnadsverk av ett eller annat slag. Allt blir coolt när det är gammalt!"

"Bevara alla gamla broar!"

"Bevara gamla kallbadhus och gamla kaféer"

"Jag anser att det finns ett behov av att bevara något från alla epoker, däremot inte allt."

"Har ingen åsikt!"

"Bevara historiska platser som haft betydelse för landets och samhällets utveckling och som beskriver hur människor levde förr."

"Bevara de historiska platser som kan hjälpa oss att få perspektiv på den tillvaro vi har nu."

"Bevara platser för viktiga händelser men också med arkitektur, konst eller liknande..."

"Platser som börjar bli unika för sin tid bör bevaras till viss del så att inte allt jämnas med marken..."

Rapport från Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 80 00
www.raa.se
registrator@raa.se

Riksantikvarieämbetet 20xx
Rapportens namn
Upphovsrätt, där inget annat anges,
enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor på <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/se>

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	6
Bakgrund.....	6
Syfte och målsättning.....	6
Metod.....	6
Frågor om historiska platser.....	6

Bilaga 1.

Resultatrapport; Vad betyder historiska platser för dig? Statistiska centralbyrån, 2016.

Bilaga 2.

Teknisk Rapport, En beskrivning av genomförande och metoder; Vad betyder historiska platser för dig? En kulturmiljöundersökning, Statistiska centralbyrån, 2016.

Bilaga 3.

Sammanställning av ett urval enkätsvar, fråga 2.

Sammanfattning

Vad betyder historiska platser för människor och finns ett intresse av att lära sig mer om deras historia? Vill människor vara med och påverka vilka platser som ska bevaras för framtiden? Kan historiska platser öka kunskapen om hur det var förr i tiden och ge ökad förståelse för dagens samhälle? Bör historiska platser bevaras trots ökade kostnader och vem ska i så fall betala?

Det är några av de frågor som ställdes i en medborgarundersökning som Statistiska centralbyrån genomförde på uppdrag av Riksantikvarieämbetet under hösten 2016. En enkät om historiska platser, attityder och intresse av historia skickades till 3000 slumpmässigt valda människor i Sverige. Sammanlagt inkom 1 177 svar vilket motsvarar en svarsfrekvens om 39 procent.

Undersökningen visar att det finns ett engagemang och intresse för historiska platser bland befolkningen. Resultatet indikerar att utbildningsnivå, i viss mån ålder och att annan födelseplats än Sverige påverkar graden av intresse och engagemang. Samtidigt visar resultatet utmaningar som kulturmiljöarbetet står inför, exempelvis att skapa ett engagemang för historiska platser bland fler och att synliggöra samt sprida kunskap om det moderna kulturarvet.

Undersökningen visar vidare att det finns ett tydligt stöd bland befolkningen för att de fysiska uttrycken ska bevaras på platsen. Det finns även en samsyn kring historiska platsernas betydelse som källa till kunskap och upplevelser och många delar även uppfattningen om platsernas betydelse för den sociala sammanhållningen. Sammantaget visar resultatet på behovet av att synliggöra de historiska platsernas värden så att dessa miljöer kan bevaras, användas och utvecklas i förändringsskeden.

I det följande redovisas en sammanställning av de mest centrala iakttagelserna från enkäten:

Bevarande av historiska platser för framtiden

Det finns ett omfattande stöd för att bevara historiska platser för kommande generationer. Mellan 95 och 70 procent av befolkningen uppger att de vill bevara slott, runstenar, industrianläggningar och ett öppet odlingslandskap. Stödet finns generellt för ett bevarande av äldre miljöer och är betydligt lägre när det gäller platser som tillkommit under 1900-talet. Detta gäller framförallt vardagsmiljöer som lekpark och höghus där endast en av fem önskar ett bevarande för kommande generationer.

Resultatet indikerar vissa regionala skillnader i befolkningens syn på bevarande. Det finns ett större intresse för bevarande av historiska platser som är väl representerade i den region man bor. Exempelvis anser 92 procent av de boende i norra Sverige att en fåbodvall ska bevaras, vilket kan jämföras med 79 procent i Skåne. Ett annat exempel är att en större andel av de som bor utanför en tätort anser att ett öppet odlingslandskap ska bevaras än de som bor i tätort.

Intresse för historiska platser

Undersökningen visar att det finns ett brett intresse för att lära sig mer om historiska platser i närområdet men att viljan att påverka deras bevarande är något lägre. Tre av fem uppger att de är intresserade av att vara med och påverka vilka platser som ska bevaras för framtiden i närområdet. Däremot är intresset för att vara medlem i någon form av lokalhistorisk förening betydligt lägre. Endast 16 procent av befolkningen är medlemmar eller skulle kunna tänka sig att bli det i framtiden. Det är framförallt personer över 65 år eller bosatta utanför tätort som är engagerade i denna typ av föreningar.

Närmare 70 procent av befolkningen uppger att de någon gång sökt information om historiska platser på internet. Framför allt eftersöks digital information inför ett besök på en historisk plats, men informationen ersätter sällan ett fysiskt besök.

Historiska platser och deras betydelse

Mer än hälften av befolkningen har under de senaste 12 månaderna besökt äldre byggnader öppna för allmänheten eller belägna i stadskärnor. Det motsvarar andelen som under samma tid besökt en biograf, bibliotek eller konsert. Något färre, cirka 40 procent, av de som besvarat enkäten har besökt en fornlämning, industrimiljö, hembygdsgård eller en äldre park under denna tid.

En av tio uppger att de inte besökt någon historisk plats under de senaste 12 månaderna och i denna grupp finns en övervikt av personer med lägre utbildningsnivå samt personer födda utanför Sverige. Det finns också regionala skillnader avseende vilken typ av historisk plats som besökts, något som kan avspegla förekomsten av de olika miljöerna i regionen. Enkätsvaren visar även att män i större utsträckning än kvinnor besöker militärhistoriska miljöer.

Nästan samtliga som besvarat enkäten anser att historiska platser ger en ökad förståelse för hur det var förr i tiden. Något färre, det vill säga cirka 70 procent svarar att historiska platser också ger en ökad förståelse för dagens samhälle. Ungefär hälften av de som besvarat enkäten upplever att historiska platser bidrar till att skapa gemenskap med andra människor eller ökar förståelsen för vem man själv är.

Hänsyn och ekonomiskt stöd till historiska platser

Enkätsvaren visar att en majoritet av befolkningen anser att det är angeläget att bevara historiska platser trots att det innebär en ökad kostnad för offentliga aktörer eller negativ påverkan för den enskilde. Som exempel kan nämnas att fyra av fem

tycker att det vikingatida gravfältet ska bevaras trots att denna vägsträckning innebär en förlängd restid.

På frågan om en gammal tegelbyggnad ska bevaras och byggas om till ett äldreboende eller rivas och ersättas med en ny byggnad är stödet inte lika starkt för ett bevarande. En majoritet av de svarande uppger dock att byggnaden ska bevaras trots att åtgärden medför ökade kostnader för kommunen jämfört med ett nybygge. Störst vilja att bevara byggnaden visade personer i åldrarna 30 till 64 år. Två av tre anser att kostnaden för att bevara en äldre väderkvarn som ligger invid en välbesökt park helt eller delvis bör finansieras av offentliga medel.

De sammanställda resultaten för enkäten redovisas i sin helhet i Statistiska centralbyråns resultatrapport, bilaga 1.

Inledning

Bakgrund

Att närmare undersöka och visa hur människor uppfattar, relaterar och värderar historiska platser har på olika sätt genomförts tidigare. Exempelvis har studier gjorts regionalt av Länsstyrelsen i Västernorrland¹ och Länsstyrelsen i Västra Götaland². I Storbritannien gör Historic England årligen mätningar av människors välbefinnande och värdet av att ha tillgång till historiska platser. Bland annat kan man genom återkommande enkätundersökningar visa att konsumtion av kulturarv bidrar till ökad livskvalitet, personlig utveckling och skapar samhörighet.³

I Sverige genomfördes 2001 en nationell medborgarundersökning om hur allmänheten förhåller sig till kulturarvet⁴. Att genomföra en ny undersökning har bedömts som relevant mot bakgrund av att Riksantikvarieämbetet nyligen har presenterat en vision för kulturmiljöarbetet. Visionen är att alla, oavsett bakgrund, upplever att de kan göra anspråk på det kulturarv som format Sverige. Med ett välbevarat och mångfacetterat kulturarv som ligger till grund för människors berättelser och perspektiv möjliggörs ett hållbart och inkluderande samhälle.

Syfte och målsättning

Det övergripande syftet med undersökningen har varit att undersöka vilken betydelse historiska platser har för människor. En målsättning har varit att öka kunskapen om människors attityder, förhållningssätt och värderingar kring dessa frågor. Förhoppningen är att resultaten kan användas som inspiration i det fortsatta kulturmiljöarbetet.

Metod

Statistiska centralbyrån har använt sig av ett slumpmässigt urval för enkätens mottagare och därmed är det möjligt att göra generella antaganden utifrån de olika svaren. Det har även varit möjligt att urskilja vissa skillnader i svaren mellan grupper, exempelvis utifrån ålder, kön eller utbildningsnivå. Svaren kan antas vara representativa för hela befolkningen⁵. Metoder och tillvägagångssätt för datainsamlingen redovisas i Statistiska centralbyråns tekniska rapport, bilaga 2.

Frågor om historiska platser

Användningen av begreppet "historiska platser" har varit ett medvetet val då innebörden av begreppet "kulturmiljö"⁶ bedömdes som alltför komplex att förklara i

¹ SKOP-undersökning om syn på kultur och kulturarv, Rapport till Länsstyrelsen i Västernorrland 2016.

² Attityder till kulturarv i Västra Götalands län – en medborgarundersökning om människa, samhälle, kulturarv, Agenda kulturarv, 2003.

³ Heritage counts, Historic England, 2015.

⁴ Agenda kulturarv, slutrapport, s. 11.

⁵ Personer folkbokförda i Sverige i åldrarna 18 år och äldre.

⁶ **Kulturmiljö** – avser hela den av människor påverkade miljön, det vill säga som i varierande grad präglats av olika mänskliga verksamheter och aktiviteter. En kulturmiljö kan preciseras och avgränsas till

relation till den målgrupp som fått enkäten. Begreppet "historiska platser" syftade även till att leda in tanken på det historiska perspektivet hos respondenterna. Enkäten redovisas i sin helhet i bilaga 1.

I enkäten gavs även möjlighet för den svarande att lämna egna exempel på platser som man önskade bevara för kommande generationer. Materialet är omfattande och ett urval av svaren har sammanställts i bilaga 3.

att omfatta en enskild anläggning eller lämning, ett mindre eller större landskapsavsnitt, en bygd eller en region. Kulturmiljön omfattar inte bara landskapets fysiska innehåll utan även immateriella företeelser som ortnamn eller sägner som är knutna till en plats eller ett område. Kulturmiljön är en del av kulturarvet.

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Vad betyder historiska platser för dig?

Resultatrapport

November 2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

RESULTATRAPPORT

Sammanfattning	4
Inledning	5
Resultat	7
Bevarande av platser för framtiden	7
Intresse för historiska platser	9
Historiska platser och deras betydelse	13
Hänsyn och ekonomiskt stöd till historiska platser	17
Bilagor	20

BILAGOR

- Andelstabeller
- Enkät
- Missiv

Sammanfattning

På uppdrag av Riksantikvarieämbetet (RAÄ) har Statistiska centralbyrån (SCB) genomfört undersökningen "Vad betyder historiska platser för dig?". Syftet med undersökningen var att få en bild av vilken relation befolkningen i Sverige har till historiska platser. Vilket intresse för historia de har och i vilken mån de besöker eller ser historiska platser som en attraktion.

Resultatet visar att de platser befolkningen mest tycker ska bevaras till kommande generationer är slott med park, runsten samt fäbodvall. Det befolkningen minst tycker ska bevaras är höghus, parklek, radhusområde och idrottsplats med läktare.

Av befolkningen är det 59 procent som i mycket hög grad eller ganska hög grad vill vara med och påverka vilka platser i sitt närområde som ska bevaras för framtiden.

Majoriteten av befolkningen är intresserade av att lära sig mer om historiska platser i sitt närområde, 78 procent anger att de är mycket eller ganska intresserade.

69 procent har någon gång sökt information om historiska platser på internet. Vanligast är inför ett besök på en historisk plats. Oavsett utbildningsnivå är andelen som söker information om historiska platser enbart för att lära sig mer lika stor.

En av tio är medlem i en förening med historisk anknytning eller liknande. Sju av tio är det inte och har heller inget intresse av att bli det.

En övervägande majoritet av befolkningen, 96 procent, anser att historiska platser ger en ökad förståelse för hur det var förr i tiden

Generellt sett svarade en högre andel utrikes födda eller lågutbildade *vet inte* eller *ingen åsikt* jämfört med inrikes födda eller högutbildade på de frågor där den svarsalternativen fanns.

Inledning

På uppdrag av Riksantikvarieämbetet (RAÄ) har Statistiska centralbyrån (SCB) genomfört undersökningen "Vad betyder historiska platser för dig?". Syftet med undersökningen var att få en bild av vilken relation befolkningen i Sverige har till historiska platser. Vilket intresse för historia de har och i vilken mån de besöker eller ser historiska platser som en attraktion.

Enkäten som använts i undersökningen är framtagen av RAÄ i samarbete med SCB. Enkäten genomgick en granskning av SCB:s mättekniska enhet för att få hög kvalitet på frågorna.

I undersökningen ingick 3 000 slumpmässigt utvalda personer. Populationen utgjordes av personer folkbokförda i Sverige i åldrarna 18 år och äldre. Urvalsramen i undersökningen skapades med hjälp av data från SCB:s register över totalbefolkningen.

Datainsamlingen för undersökningen genomfördes med hjälp av post- och webbenkäter under perioden 2 september – 17 oktober 2016. Andelen svarande uppgick till 39 procent. Då undersökningen har ett begränsat ämnesområde går det inte att säkert säga om de svarande skiljer sig från bortfallet. En del av den eventuella bortfallskevheten har reducerats med kalibrering. Mer information kring urval och upplägg finns i den tekniska rapport som levererats till RAÄ 28 oktober 2016.

I rapporten kommenteras resultaten totalt sett för Sveriges befolkning, 18 år och äldre. Där det finns påvisbara skillnader kommenteras även resultaten utifrån bakgrundsvariablerna. De bakgrundsvariabler som redovisas är:

- Kön
- Ålder
- Födelseland
- Boendeort
- Utbildning
- Län

Län har delats in i sex olika regioner då det inte blir några tillförlitliga resultat på länsnivå på grund av för få svarande. Regionerna som redovisas är:

- Norra Sverige (Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland, Gävleborg, Dalarna och Värmland)
- Mellersta Sverige (Uppsala, Västmanland, Örebro och Södermanland)
- Stockholm
- Västra Götaland
- Södra Sverige (Östergötland, Jönköping, Kalmar, Halland, Kronoberg, Blekinge och Gotland)

- Skåne

Sist i rapporten bifogas de andelstabeller som ligger till grund för den här rapporten. Som bilagor finns även enkäten och de missiv som användes i undersökningen.

Undersökningsledare på SCB var Chatrine Lundbeck och Yuli Liang var metodstatistiker. RAÄ:s kontaktperson var Charlotte Hamilton.

Resultat

Resultaten från undersökningen redovisas utifrån enkätens struktur och efter de fyra olika avsnitt som frågorna delats in i:

- Bevarande av platser för framtiden
- Intresse för historiska platser
- Historiska platser och dess betydelse
- Hänsyn och ekonomiskt stöd till historiska platser

Med en historisk plats menas en plats eller ett område med spår och lämningar efter människors aktiviteter från olika tider. Det kan exempelvis vara byggnader, fornlämningar eller betesmarker. Tillsammans skapar de berättelser om människors historia.

Diagrammen i rapporten innehåller alla svarsalternativ, skillnaderna mellan svarsalternativen är inte alltid statistiskt säkerställda och ska därför inte läsas som en faktisk rangordning.

För att förenkla läsningen av rapporten kommer begreppet högutbildade att användas för de med högskole- eller universitetsutbildning och begreppet lågutbildade kommer att användas för de som gått grundskola eller gymnasium.

Begreppen född i Sverige och född utanför Sverige kommer att varieras med inrikes- och utrikes född.

I det inledande avsnittet som handlar om bevarande av platser för framtiden anges inte årtalen efter platserna mer än i diagram 1.

Bevarande av platser för framtiden

Det inledande avsnittet handlar om vilken eller vilka typer av platser befolkningen tycker är viktiga att bevara till kommande generationer.

Historiska platser som ska bevaras till kommande generationer

De platser befolkningen mest tycker ska bevaras till kommande generationer är slott med park, runsten samt fäbodvall. Detta illustreras i diagram 1 nedan där det syns att 95 procent svarat slott med park. Runsten och fäbodvall tycker 90 respektive 85 procent av befolkningen ska bevaras. En högre andel inrikes födda jämfört med utrikes födda vill bevara militärbunker, fäbodvall, industrianläggning, runsten, vänthall i järnvägsstation och öppet odlingslandskap. Det sistnämnda, öppet odlingslandskap, vill också 83 procent av de som ej bor i tätort bevara jämfört med 74 procent av de som bor i tätort.

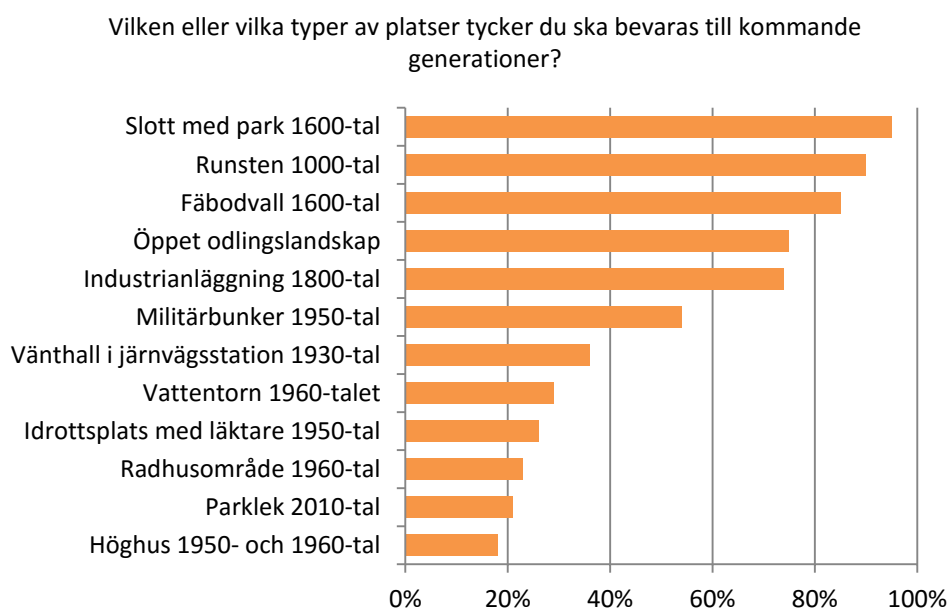
Bland de i befolkningen som är högutbildade är en högre andel mer positivt inställda än de som är lågutbildade till att slott med park, runsten, radhusområde, militärbunker och industrianläggning ska bevaras. Bland män

finns en större andel, jämfört med kvinnor, som svarar att militärbunker ska bevaras men de vill också se industrianläggning bevarad. En högre andel kvinnor vill se att parklek och radhusområde bevaras till kommande generationer jämfört med män.

I åldrarna 18 - 29 år tycker 71 procent att militärbunker ska bevaras vilket är en högre andel jämfört med de 38 procent i åldersklassen 65 år och över som tycker det.

Det finns också vissa regionala skillnader, 17 procent av befolkningen i norra Sverige vill att radhusområde ska bevaras vilket är en lägre andel än de 28 procent som bor i Stockholms län som vill det. 18 procent i Skåne tycker att idrottsplats med läktare ska bevaras medan nästan dubbelt så stor andel, 33 procent, i mellersta Sverige tycker det. 92 procent av de som bor i norra Sverige tycker att fäbodvall ska bevaras, att jämföra med 79 procent i Skåne. Befolkningen i norra och mellersta Sverige tycks vara mer positiva än övriga regioner till att industrianläggning ska bevaras.

Diagram 1.
Historiska platser som ska bevaras till kommande generationer. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Övriga historiska platser som ska bevaras till kommande generationer

Det framkom att befolkningen tycker att det finns fler historiska platser som ska bevaras till kommande generationer. Detta utöver de alternativ som redovisas i diagram 1 ovan. Några vanliga förslag var till exempel kyrkor, naturområden, skolor, parker, museum och gamla broar.

Intresse för historiska platser

Detta avsnitt handlar om medborgarnas vilja att vara med och påverka vilka historiska platser som ska bevaras, ifall de är intresserade av att lära sig mer om historiska platser i sitt närområde, om de söker information om historiska platser på internet eller om de är med i någon förening som har en anknytning till historiska platser.

Viljan att påverka vilka platser i närområdet som ska bevaras för framtiden

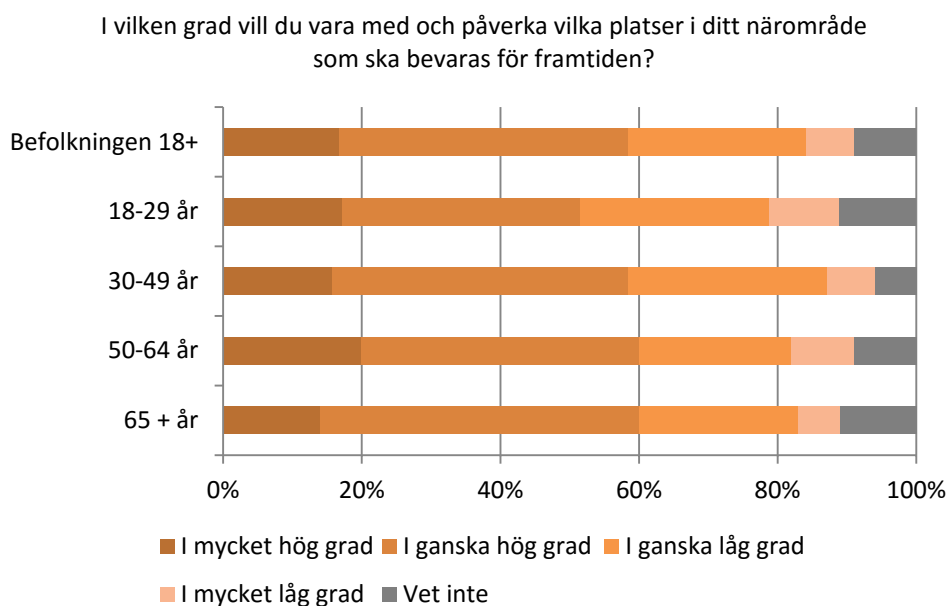
Av befolkningen är det 42 procent som i ganska hög grad vill vara med och påverka vilka platser i närområdet som ska bevaras för framtiden.

Det finns inga statistiskt säkerställda skillnader beroende på vilken boendeort eller vilket födelseland man har, befolkningen vill i lika stor utsträckning vara med och påverka vilka platser i ens närområde som ska bevaras för framtiden. Däremot vill en högre andel av de som är högutbildade än de som är lågutbildade vara med och påverka. Av de personer i befolkningen som är lågutbildade är det 13 procent som har svarat *vet inte* på frågan om de vill vara med och påverka sitt närområde, jämfört med fyra procent av de högutbildade.

Äldre personer, 65 år och över, vill i ganska hög grad vara med och påverka vilka platser i deras närområde som ska bevaras för framtiden, 46 procent anger det. Detta kan jämföras med de yngre personerna, 18 - 29 år, där 34 procent vill det. Diagram 2 illustrerar hur befolkningen och åldersgrupperna har svarat.

Diagram 2.

Viljan att påverka vilka platser i närområdet som ska bevaras för framtiden. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

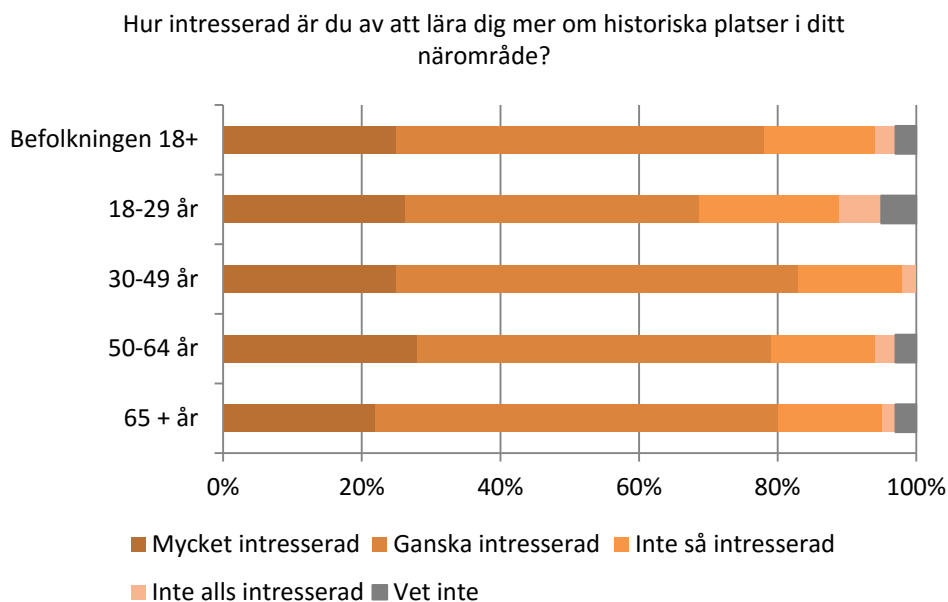
Intresse för att lära sig mer om historiska platser i närområdet

Majoriteten av befolkningen är intresserade av att lära sig mer om historiska platser i sitt närområde, 78 procent anger att de är mycket eller ganska intresserade. Högutbildade är mer intresserade än lågutbildade och en högre andel lågutbildade jämfört med högutbildade anger dessutom svarsalternativet *vet inte*. Invånare som är 30 - 49 år samt 65 år och över är mer intresserade än de som är 18 - 29 år.

Det går inte att påvisa några statistiskt säkerställda skillnader mellan de som bor i tätort eller ej eller om man är inrikes- eller utrikes född, alla tycks vara lika intresserade av att lära sig mer om historiska platser i sitt närområde.

Diagram 3.

Intresse för att lära sig mer om historiska platser i närområdet. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

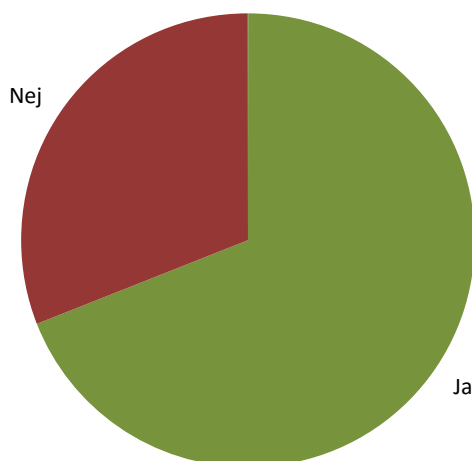

Om och när man sökt information om historiska platser på internet

Knappt sju av tio personer, 69 procent, har någon gång sökt information om historiska platser på internet. Sökningen är inte nödvändigtvis avgränsad till ett närområde eller inom en viss referensperiod. En större andel män eller högutbildade söker information på internet jämfört med kvinnor eller lågutbildade. Andelen i befolkningen som är 18 - 64 år är högre än andelen som är 65 år och över när det gäller att ta internet till hjälp för att söka information om historiska platser.

Diagram 4.
Om man sökt information om historiska platser på internet. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Har du sökt information om historiska platser på internet?

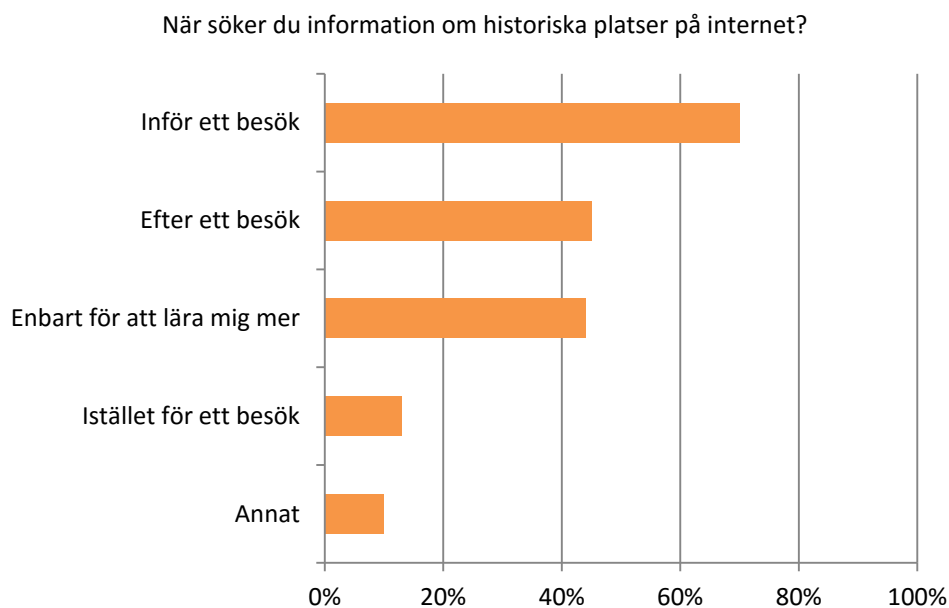

Anledningen till varför man söker information om historiska platser på internet varierar men 70 procent av de som gör det, gör det inför ett besök på en historisk plats. 45 procent gör det efter ett besök på en historisk plats. Diagram 5 visar hur svaren fördelar sig för de som besvarat frågan.

Oavsett utbildningsnivå är andelen som söker information om historiska platser enbart för att lära sig mer lika stor. Däremot är andelen högutbildade som söker information inför, efter och istället för ett besök högre än andelen lågutbildade.

Andelen personer som är födda i Sverige är högre när det gäller att söka information inför, efter och istället för ett besök jämfört med personer födda utanför Sverige.

Diagram 5.
När man sökt information om historiska platser på internet. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

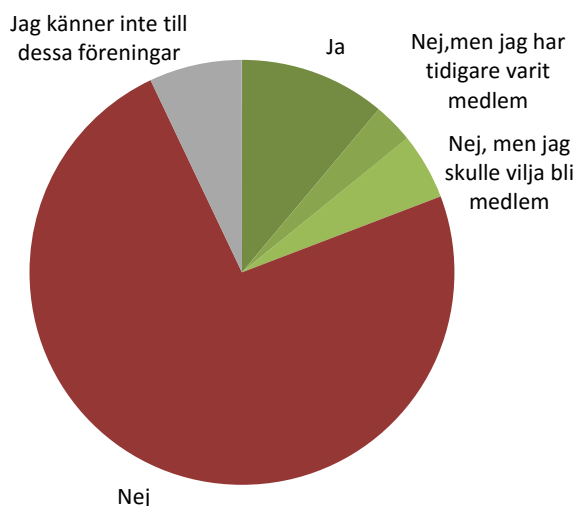
Medlemskap i en förening med historisk anknytning

I enkäten ställdes en fråga om man var medlem i en förening med en historisk anknytning eller liknande. Respondenten kunde välja mellan *Ja*, *Nej men jag har tidigare varit medlem*, *Nej men jag skulle vilja bli medlem*, *Nej* eller *Jag känner inte till dessa föreningar*. 73 procent svarar *nej*, är inte medlem i någon förening, och 11 procent svarar *ja*. Diagram 6 nedan åskådliggör detta. En högre andel av de som har svarat ja bor utanför tätort eller är över 65 år, jämfört med de som antingen bor i tätort eller är mellan 18 - 64 år. Det är även en högre andel som bor i norra Sverige jämfört med de som bor i Skåne, Stockholms län och Västra Götaland som svarat ja.

Bland 18 - 29-åringar är det en större andel som inte känner till dessa föreningar jämfört med de som är 65 år och över.

Diagram 6.
Medlemskap i en förening med historisk anknytning. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Är du medlem i en lokalhistorisk förening, hembygdsförening, byggnadsvårdsförening eller liknande?

Historiska platser och deras betydelse

Följande avsnitt handlar om vad historiska platser har för betydelse. Ger de en ökad förståelse för till exempel hur det var förr i tiden, om man besökt en historisk eller kulturell plats och om en utflykt eller semester planerats utifrån en historisk plats.

Historiska platser bidrar till ökad förståelse

Påståendena respondenterna skulle ta ställning till var:

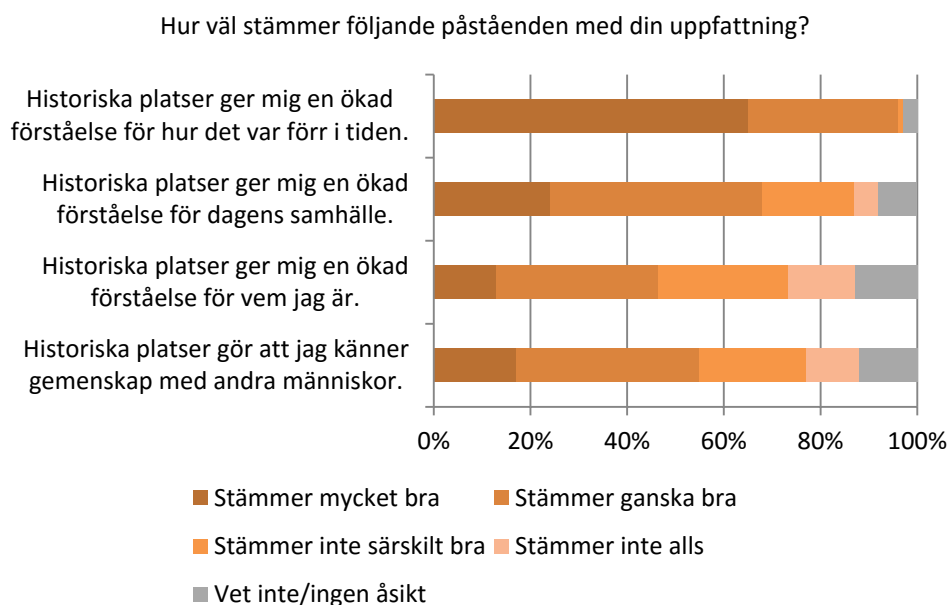
- Historiska platser ger mig en ökad förståelse för hur det var förr i tiden
- Historiska platser ger mig en ökad förståelse för dagens samhälle
- Historiska platser ger mig en ökad förståelse för vem jag är
- Historiska platser gör att jag känner gemenskap med andra människor

Det påstående som högst andel i befolkningen tycker stämmer mycket bra är *historiska platser ger mig en ökad förståelse för hur det var förr i tiden*, 65 procent anger det svaret. På det påståendet samt *historiska platser ger mig en ökad förståelse för dagens samhälle* är det en övervägande andel högutbildade som har svarat att det stämmer mycket eller ganska bra jämfört med lågutbildade. Lågutbildade svarar i högre grad än högutbildade att de inte vet eller inte har någon åsikt om påståendena kring *en ökad förståelse för hur det var förr i tiden*, *en ökad förståelse för dagens samhälle* och *en ökad förståelse för vem jag är*.

48 procent av männen tycker att påståendet *historiska platser ger mig en ökad förståelse för dagens samhälle* stämmer ganska bra jämfört med 39 procent av kvinnorna. Av de som bor i tätort tycker 28 procent av invånarna att påståendet *historiska platser ger mig en ökad förståelse för vem jag är* inte stämmer särskilt bra.

Påståendet *historiska platser gör att jag känner gemenskap med andra människor* anser 38 procent av den totala befolkningen stämmer ganska bra. Bortsett från några små skillnader i svaren för de olika åldersklasserna, går det inte säkert att säga att det finns signifikanta skillnader mellan de olika bakgrundsvariablerna och vad invånarna tycker om påståendet *historiska platser gör att jag känner gemenskap med andra människor*. Däremot tycks det vara så att ju äldre man är desto mer tenderar man att hålla med i påståendet.

Diagram 7.
Historiska platser bidrar till ökad förståelse. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Besök på bibliotek, teater/konsert, idrottsevenemang eller biograf

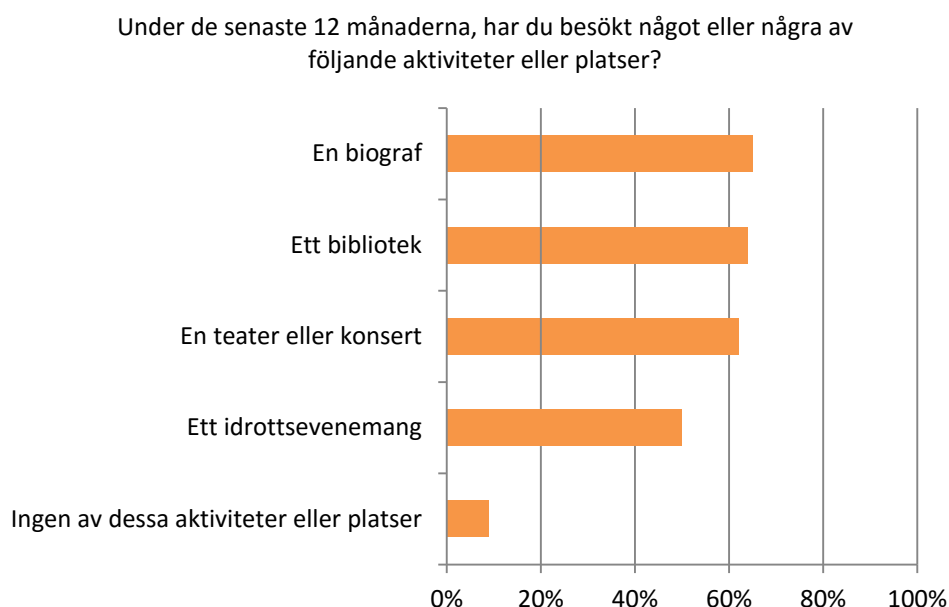
Vanligast är att man besöker en biograf, ett bibliotek eller en teater eller konsert, detta syns i diagram 8 nedan. Det är dock inga statistiskt säkerställda skillnader mellan dessa tre vilket gör att det inte går att dra några slutsatser om vilken aktivitet eller plats som invånarna besökt mest. Däremot är det nio procent av befolkningen som inte besökt någon av dessa platser eller aktiviteter de senaste 12 månaderna.

En högre andel män går på idrottsevenemang jämfört med kvinnor, 59 procent av männen och 41 procent av kvinnorna. Kvinnor besöker oftare bibliotek än vad männen gör, 71 procent av kvinnorna och 57 procent av männen. Andelen av befolkningen som är högutbildad eller bor i tätort är högre gällande besök på bibliotek, teater/konsert och biograf jämfört med

den del av befolkningen som är lågutbildad eller ej bor i tätort. Liknande resultat gäller om man är född i Sverige jämfört med om man är född utanför Sverige. En högre andel inrikes födda har besökt idrottsevenemang, teater/konsert eller biograf jämfört med utrikes födda. Det finns dock ingen signifikant skillnad beroende på om man är inrikes eller utrikes född och om man besökt ett bibliotek eller ej.

Andelen som är 65 år och över är inte lika stor som andelen hos de som är mellan 18 - 29 år när det gäller att besöka idrottsevenemang och biograf. 16 procent av de som är över 65 år svarar *ingen av dessa aktiviteter eller platser* jämfört med fem procent som svarar det i åldrarna 18 - 49 år.

Diagram 8.
Besök på bibliotek, teater/konsert, idrottsevenemang eller biograf. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Om man besökt en speciell historisk plats

Svarsalternativen som var möjliga att välja i enkäten finns specificerade i diagram 9 nedan.

74 procent av befolkningen och 80 procent av de boende i Stockholms län samt Skåne har besökt en äldre byggnad öppen för allmänheten, jämfört med 60 procent av de som bor i norra Sverige. 59 procent av invånarna svarar att de besökt en stadskärna med äldre byggnader medan 81 procent av invånarna i Stockholms län anger att de gjort det.

Av de utrikes födda eller lågutbildade svarar en högre andel jämfört med inrikes födda eller högutbildade att de inte har besökt någon historisk plats. Om man tittar närmare på vad högutbildade, jämfört med lågutbildade, svarar att de besökt, är det fornlämning, äldre byggnad öppen för

allmänheten, stadskärna med äldre byggnader, äldre park eller trädgårdsanläggning, bevarad industrimiljö och militärhistorisk miljö.

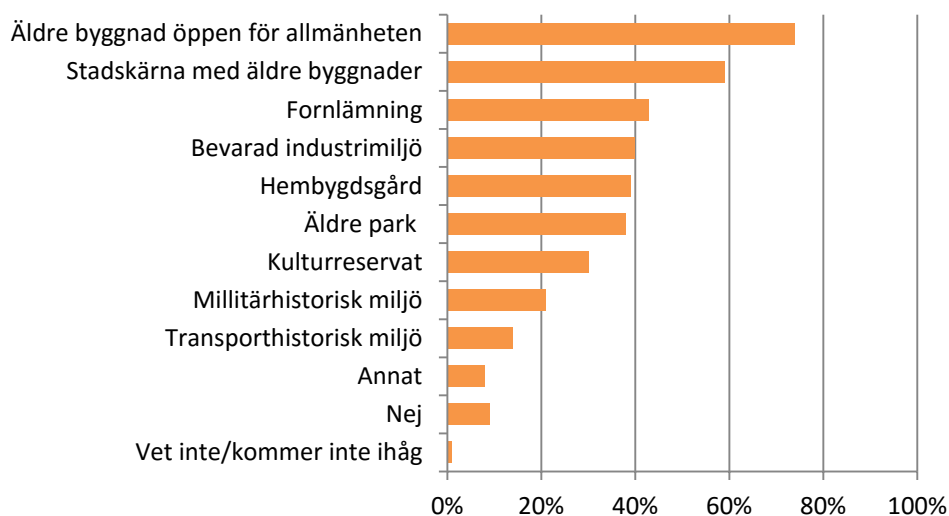
Det är en större andel bland inrikes födda än utrikes födda som besöker fornlämning, hembygdsgård, kulturresevat, äldre byggnad öppen för allmänheten, stadskärna med äldre byggnader, bevarad industrimiljö, transporthistorisk miljö och militärhistorisk miljö.

Vid en jämförelse mellan kvinnor och män är andelen män som besöker transporthistorisk miljö och militärhistorisk miljö högre än andelen kvinnor.

En del regionala skillnader går också att utläsa, i mellersta Sverige är det 50 procent som besökt en fornlämning jämfört med 34 procent i norra Sverige. I norra Sverige är det 52 procent som besökt en hembygdsgård vilket är en högre andel jämfört med Stockholms län, Västra Götaland, Södra Sverige och Skåne.

Diagram 9.
Om man besökt en speciell historisk plats. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Under de senaste 12 månaderna, har du besökt någon eller några av följande typer av historiska platser?

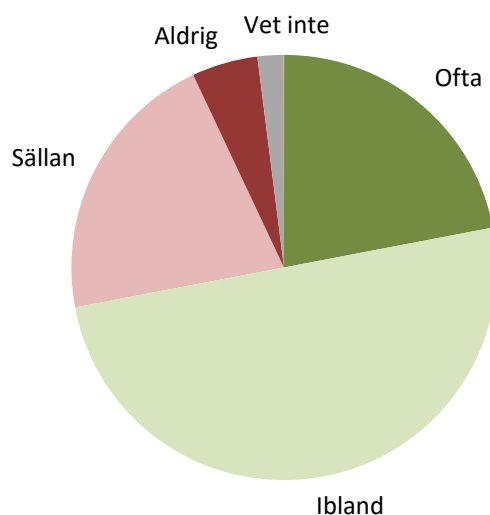

Om valet av utflykter och semesterresor påverkas av historiska platser

Hälften av befolkningen, 50 procent, svarar att de ibland låter sina val av utflykter och semesterresor *påverkas av någon eller några av de historiska platser de svarade på i föregående fråga* och som nämns i diagram 9 ovan. Män svarar sällan i högre utsträckning än kvinnor, 25 procent av männen och 16 procent av kvinnorna. Viss åldersskillnad finns också, 58 procent i åldersklassen 65 år och över svarar ibland medan 41 procent av 18 -29 åringarna svarar det.

Diagram 10.
Om valet av utflykter och semesterresor påverkas av historiska platser. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Hur ofta påverkas dina val av utflykter och semesterresor av någon eller några av de historiska platser du svarat på i föregående fråga?

Hänsyn och ekonomiskt stöd till historiska platser

Det sista avsnittet syftar till att undersöka om man tycker att historiska platser bör bevaras trots att det exempelvis innebär en kostnad som skulle kunna vara mindre ifall man inte bevarade den historiska platsen.

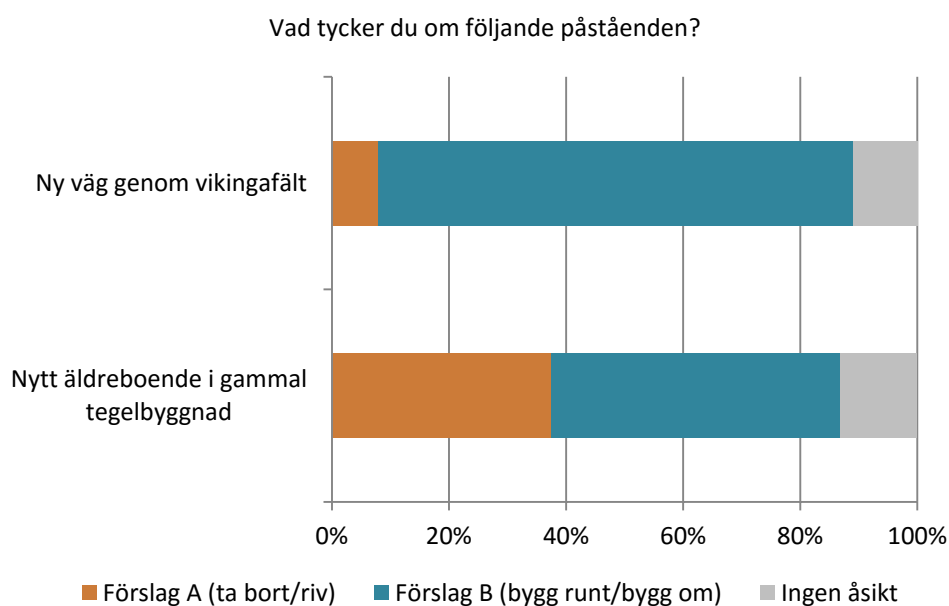
Ta ställning till bevarandet av en historisk plats kontra en kostnad

I enkäten får respondenten ta ställning till tre olika påståenden. Det första handlar om att bygga en ny väg genom ett vikingafält eller om vägen ska dras runt vikingafältet trots att det innebär en längre restid. I andra påståendet får man ta ställning till huruvida man ska riva en 100 år gammal tegelbyggnad och bygga ett nytt äldreboende eller behålla tegelbyggnaden och bygga om den till ett äldreboende vilket skulle innebära en högre kostnad.

Majoriteten av befolkningen, 81 procent, tycker att den nya vägen ska dras runt det vikingatida gravfältet, en åsikt som delas av 86 procent av de högutbildade och 83 procent av de inrikes födda. Av de utrikes födda är det 20 procent som inte har någon åsikt kring detta påstående och av de lågutbildade är det 14 procent.

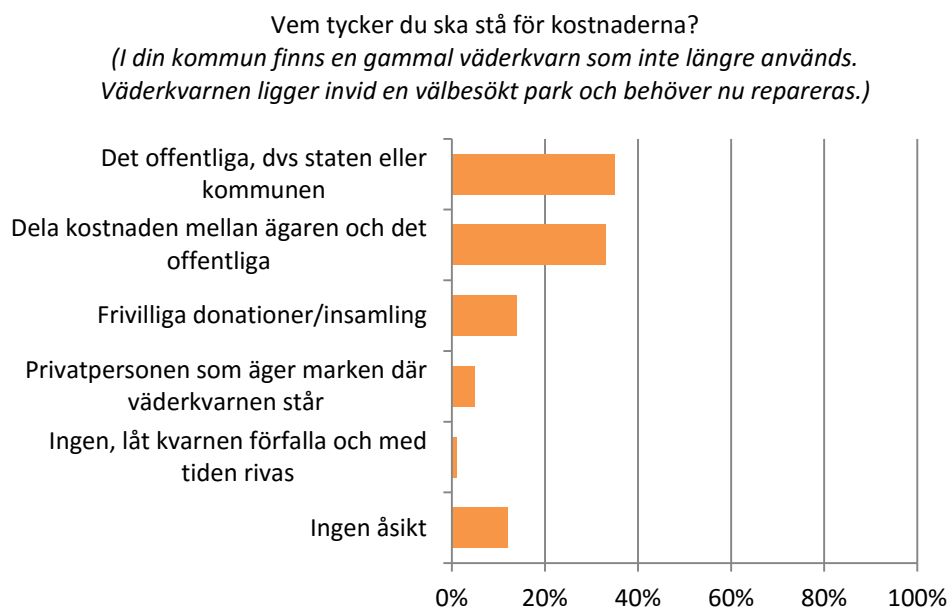
49 procent av befolkningen och 54 procent av de högutbildade svarar att den gamla tegelbyggnaden ska behållas och byggas om till ett äldreboende. Samma svar gäller om man bor i Stockholms län jämfört med boende i norra Sverige och Västra Götaland eller om man är mellan 30 - 64 år.

Diagram 11.
Ta ställning till bevarandet av en historisk plats kontra en kostnad. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Avslutningsvis det tredje påståendet, vem som ska betala reparationen av en väderkvarn som inte längre används men som ligger i ett välbesökt område. Majoriteten anser att svarsalternativen *det offentliga, det vill säga staten eller kommunen* eller *kostnaden ska delas mellan ägaren och det offentliga* är det bästa men däremellan finns inga statistiskt säkerställda skillnader. Däremot svarar en högre andel högutbildade eller inrikes födda, jämfört med lågutbildade eller utrikes födda, att de tycker att kostnaden ska delas mellan ägaren och det offentliga. Fem procent tycker att privatpersonen som äger marken där väderkvarnen står bör betala för reparationskostnaden. Se diagram 12 nedan.

Diagram 12.
Ta ställning till bevarandet av en historisk plats kontra en kostnad. Andel i befolkningen 18 år och äldre.

Bilagor

- Andelstabeller
- Enkät
- Missiv

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F01. Vilken eller vilka typer av platser tycker du ska bevaras till kommande generationer?

	Slott med park 1600-tal		Radhusområde 1960 tal		Militärbunker 1950-tal		Idrottsplats med läktare 1950 tal		Fäbodvall 1600-tal		Parklek 2010-tal		Industrianläggning 1800 tal	
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg
Totalt	95%	± 1,2	23%	± 2,4	54%	± 2,8	26%	± 2,6	85%	± 2,1	21%	± 2,4	74%	± 2,5
Kön														
Man	95%	± 1,8	19%	± 3,2	58%	± 4,1	28%	± 3,8	85%	± 3,1	15%	± 3,0	78%	± 3,5
Kvinna	96%	± 1,6	27%	± 3,6	50%	± 4,1	24%	± 3,6	86%	± 2,9	27%	± 3,6	70%	± 3,7
Ålder														
18-29	96%	± 3,2	16%	± 6,2	71%	± 7,7	33%	± 8,0	81%	± 6,7	17%	± 6,4	76%	± 7,3
30-49	97%	± 1,9	23%	± 4,6	63%	± 5,3	24%	± 4,7	86%	± 3,9	23%	± 4,6	79%	± 4,5
50-64	95%	± 2,3	26%	± 4,7	47%	± 5,4	24%	± 4,6	87%	± 3,6	19%	± 4,2	75%	± 4,7
65-	93%	± 2,5	24%	± 4,2	38%	± 4,8	25%	± 4,2	86%	± 3,4	22%	± 4,0	65%	± 4,7
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	93%	± 2,0	19%	± 3,1	49%	± 4,0	27%	± 3,6	83%	± 3,1	21%	± 3,3	68%	± 3,7
Högskola/universitet	98%	± 1,3	27%	± 3,8	60%	± 4,2	24%	± 3,7	88%	± 2,9	21%	± 3,5	81%	± 3,4
Boendeort														
Ej tätort	93%	± 3,7	18%	± 5,9	56%	± 7,3	23%	± 6,5	88%	± 4,9	19%	± 6,1	74%	± 6,5
Tätort	96%	± 1,3	23%	± 2,7	53%	± 3,1	26%	± 2,8	85%	± 2,3	21%	± 2,6	74%	± 2,8
Födelseland														
Född i Sverige	96%	± 1,2	23%	± 2,6	56%	± 3,0	25%	± 2,8	88%	± 2,1	20%	± 2,5	76%	± 2,6
Född utanför Sverige	92%	± 4,6	20%	± 6,6	43%	± 8,3	30%	± 7,8	67%	± 8,0	25%	± 7,2	62%	± 8,2
Region														
Norra Sverige	92%	± 3,5	17%	± 5,5	56%	± 7,2	22%	± 6,2	92%	± 4,1	15%	± 5,2	79%	± 5,7
Mellersta Sverige	99%	± 1,1	21%	± 6,8	58%	± 8,5	33%	± 8,2	89%	± 5,6	20%	± 6,8	84%	± 6,3
Stockholms län	97%	± 2,0	28%	± 5,5	49%	± 6,2	25%	± 5,4	85%	± 4,4	23%	± 5,2	75%	± 5,3
Västra Götaland	95%	± 3,0	24%	± 5,8	50%	± 6,9	27%	± 6,3	81%	± 5,5	23%	± 5,9	70%	± 6,3
Södra Sverige	95%	± 2,9	23%	± 5,8	55%	± 6,9	30%	± 6,5	87%	± 4,8	24%	± 6,0	72%	± 6,3
Skåne	94%	± 4,1	19%	± 6,2	60%	± 7,8	18%	± 6,2	79%	± 6,6	17%	± 6,1	68%	± 7,5

Höghus 1950- och 1960-tal		Runsten 1000 tal		Öppet odlingslandskap		Vänthall i järnvägsstation 1930-tal		Vattentorn 1960 talet		Ingen av dessa platser		Antal svar	Uppgift saknas
Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
18%	± 2,3	90%	± 1,7	75%	± 2,6	36%	± 2,8	29%	± 2,7	.	.	1 176	1
17%	± 3,2	91%	± 2,3	71%	± 3,9	35%	± 4,0	28%	± 3,8	.	.	572	1
19%	± 3,3	89%	± 2,6	79%	± 3,4	36%	± 3,9	29%	± 3,8	.	.	604	0
22%	± 7,0	92%	± 4,7	73%	± 7,6	24%	± 7,3	29%	± 7,7	0%	± 0,0	133	0
20%	± 4,4	93%	± 2,9	74%	± 4,9	41%	± 5,4	29%	± 5,0	0%	± 0,0	315	0
15%	± 3,9	89%	± 3,3	77%	± 4,5	38%	± 5,2	28%	± 4,9	.	.	329	1
16%	± 3,6	85%	± 3,5	75%	± 4,2	35%	± 4,7	29%	± 4,5	1%	± 0,8	399	0
16%	± 3,1	86%	± 2,7	73%	± 3,6	34%	± 3,8	28%	± 3,6	1%	± 0,5	631	0
20%	± 3,5	94%	± 2,0	78%	± 3,6	38%	± 4,2	31%	± 4,0	0%	± 0,0	532	1
16%	± 5,6	88%	± 4,6	83%	± 5,5	29%	± 6,8	29%	± 6,9	.	.	184	0
18%	± 2,5	90%	± 1,9	74%	± 2,9	37%	± 3,1	29%	± 2,9	.	.	992	1
17%	± 2,4	91%	± 1,7	77%	± 2,7	37%	± 3,0	28%	± 2,8	.	.	1 030	1
22%	± 7,2	80%	± 6,8	58%	± 8,3	24%	± 7,0	34%	± 8,0	.	.	146	0
13%	± 5,1	88%	± 4,4	77%	± 6,1	33%	± 6,8	30%	± 6,7	.	.	193	0
16%	± 6,4	93%	± 4,0	68%	± 8,2	34%	± 8,2	30%	± 8,1	0%	± 0,0	135	0
23%	± 5,3	94%	± 2,8	75%	± 5,3	41%	± 6,1	29%	± 5,6	0%	± 0,0	267	1
19%	± 5,5	87%	± 4,5	72%	± 6,3	35%	± 6,5	28%	± 6,2	.	.	214	0
14%	± 4,8	88%	± 4,5	80%	± 5,7	30%	± 6,3	29%	± 6,3	.	.	209	0
21%	± 6,8	88%	± 5,3	75%	± 7,1	39%	± 7,9	28%	± 7,4	0%	± 0,0	158	0

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F03. I vilken grad vill du vara med och påverka vilka platser i ditt närområde som ska bevaras för framtiden?

	I mycket hög grad		I ganska hög grad		I ganska låg grad		I mycket låg grad		Vet inte		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	17%	± 2,2	42%	± 2,9	26%	± 2,6	7%	± 1,6	9%	± 1,7	100%	± 0,0	1 168	9
Kön														
Man	18%	± 3,3	41%	± 4,2	26%	± 3,7	7%	± 2,2	7%	± 2,2	100%	± 0,0	570	3
Kvinna	15%	± 3,0	42%	± 4,1	25%	± 3,6	7%	± 2,2	11%	± 2,6	100%	± 0,0	598	6
Ålder														
18-29	17%	± 6,5	34%	± 8,1	27%	± 7,6	10%	± 5,1	11%	± 5,4	100%	± 0,0	132	1
30-49	16%	± 4,0	43%	± 5,5	29%	± 5,0	7%	± 2,8	6%	± 2,6	100%	± 0,0	313	2
50-64	20%	± 4,4	40%	± 5,3	22%	± 4,5	9%	± 3,0	9%	± 3,1	100%	± 0,0	329	1
65-	14%	± 3,4	46%	± 4,9	23%	± 4,2	6%	± 2,3	11%	± 3,1	100%	± 0,0	394	5
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	16%	± 3,0	36%	± 3,9	26%	± 3,6	9%	± 2,4	13%	± 2,7	100%	± 0,0	623	8
Högskola/universitet	17%	± 3,3	47%	± 4,3	26%	± 3,9	6%	± 2,0	4%	± 1,8	100%	± 0,0	532	1
Boendeort														
Ej tätort	15%	± 5,1	46%	± 7,5	20%	± 5,9	10%	± 4,6	10%	± 4,4	100%	± 0,0	183	1
Tätort	17%	± 2,4	41%	± 3,2	26%	± 2,9	7%	± 1,7	9%	± 1,8	100%	± 0,0	985	8
Födelse land														
Född i Sverige	16%	± 2,3	42%	± 3,1	26%	± 2,8	7%	± 1,7	8%	± 1,7	100%	± 0,0	1 024	7
Född utanför Sverige	18%	± 6,7	37%	± 8,1	22%	± 6,8	9%	± 5,0	14%	± 6,1	100%	± 0,0	144	2
Region														
Norra Sverige	15%	± 5,3	39%	± 7,0	28%	± 6,7	7%	± 3,9	11%	± 4,6	100%	± 0,0	193	0
Mellersta Sverige	20%	± 7,1	42%	± 8,6	21%	± 7,1	6%	± 4,1	11%	± 4,9	100%	± 0,0	135	0
Stockholms län	16%	± 4,6	48%	± 6,2	22%	± 5,0	7%	± 3,3	6%	± 3,1	100%	± 0,0	266	2
Västra Götaland	19%	± 5,3	34%	± 6,5	29%	± 6,4	10%	± 4,2	9%	± 3,9	100%	± 0,0	213	1
Södra Sverige	13%	± 4,5	42%	± 7,0	31%	± 6,7	7%	± 3,6	7%	± 3,4	100%	± 0,0	206	3
Skåne	18%	± 6,4	42%	± 8,1	21%	± 6,5	7%	± 4,0	12%	± 5,5	100%	± 0,0	155	3

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F04. Hur intresserad är du av att lära dig mer om historiska platser i ditt närområde?

	Mycket intresserad		Ganska intresserad		Inte så intresserad		Inte alls intresserad		Vet inte		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		
Totalt	25%	± 2,6	53%	± 3,0	16%	± 2,2	3%	± 1,1	3%	± 1,0	100%	± 0,0	1 165	12
Kön														
Man	25%	± 3,7	52%	± 4,2	17%	± 3,2	3%	± 1,3	3%	± 1,5	100%	± 0,0	569	4
Kvinna	25%	± 3,6	54%	± 4,1	15%	± 3,0	3%	± 1,6	3%	± 1,3	100%	± 0,0	596	8
Ålder														
18-29	26%	± 7,5	42%	± 8,4	20%	± 6,8	6%	± 4,0	5%	± 3,8	100%	± 0,0	133	0
30-49	25%	± 4,8	58%	± 5,5	15%	± 3,9	2%	± 1,5	.	.	100%	± 0,0	314	1
50-64	28%	± 4,9	51%	± 5,4	15%	± 3,9	3%	± 1,9	3%	± 1,8	100%	± 0,0	328	2
65-	22%	± 4,1	58%	± 4,9	15%	± 3,5	2%	± 1,5	3%	± 1,7	100%	± 0,0	390	9
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	21%	± 3,3	51%	± 4,1	19%	± 3,2	5%	± 1,8	5%	± 1,8	100%	± 0,0	620	11
Högskola/universitet	30%	± 4,0	55%	± 4,4	13%	± 3,0	1%	± 0,9	1%	± 0,6	100%	± 0,0	532	1
Boendeort														
Ej tätort	29%	± 6,9	52%	± 7,5	11%	± 4,6	3%	± 2,9	4%	± 3,3	100%	± 0,0	182	2
Tätort	24%	± 2,8	54%	± 3,2	17%	± 2,4	3%	± 1,1	2%	± 1,0	100%	± 0,0	983	10
Födelseland														
Född i Sverige	25%	± 2,8	54%	± 3,2	16%	± 2,3	3%	± 1,2	3%	± 1,0	100%	± 0,0	1 021	10
Född utanför Sverige	24%	± 7,2	52%	± 8,4	18%	± 6,8	2%	± 2,4	5%	± 3,7	100%	± 0,0	144	2
Region														
Norra Sverige	24%	± 6,4	55%	± 7,3	16%	± 5,6	2%	± 1,9	3%	± 2,6	100%	± 0,0	191	2
Mellersta Sverige	28%	± 8,0	51%	± 8,8	18%	± 6,5	100%	± 0,0	134	1
Stockholms län	29%	± 5,6	55%	± 6,2	12%	± 4,1	2%	± 1,7	3%	± 2,1	100%	± 0,0	265	3
Västra Götaland	22%	± 5,6	53%	± 7,0	20%	± 5,6	5%	± 3,1	.	.	100%	± 0,0	213	1
Södra Sverige	23%	± 5,8	54%	± 7,0	16%	± 5,4	.	.	5%	± 3,0	100%	± 0,0	207	2
Skåne	25%	± 7,2	50%	± 8,1	15%	± 5,7	7%	± 4,4	4%	± 3,2	100%	± 0,0	155	3

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F05A. Har du sökt information om historiska platser på internet?

	Ja		Nej		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas Antal
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		
Totalt	69%	± 2,7	31%	± 2,7	100%	± 0,0	1 162	15
Kön								
Man	72%	± 3,7	28%	± 3,7	100%	± 0,0	568	5
Kvinna	65%	± 3,9	35%	± 3,9	100%	± 0,0	594	10
Ålder								
18-29	73%	± 7,5	27%	± 7,5	100%	± 0,0	133	0
30-49	76%	± 4,7	24%	± 4,7	100%	± 0,0	314	1
50-64	68%	± 5,1	32%	± 5,1	100%	± 0,0	328	2
65-	57%	± 4,9	43%	± 4,9	100%	± 0,0	387	12
Utbildning								
Grundskola/gymnasium	62%	± 3,9	38%	± 3,9	100%	± 0,0	619	12
Högskola/universitet	76%	± 3,7	24%	± 3,7	100%	± 0,0	530	3
Boendeort								
Ej tätort	64%	± 7,2	36%	± 7,2	100%	± 0,0	181	3
Tätort	69%	± 2,9	31%	± 2,9	100%	± 0,0	981	12
Födelseland								
Född i Sverige	69%	± 2,9	31%	± 2,9	100%	± 0,0	1 018	13
Född utanför Sverige	67%	± 8,0	33%	± 8,0	100%	± 0,0	144	2
Region								
Norra Sverige	63%	± 7,0	37%	± 7,0	100%	± 0,0	191	2
Mellersta Sverige	69%	± 7,8	31%	± 7,8	100%	± 0,0	134	1
Stockholms län	72%	± 5,5	28%	± 5,5	100%	± 0,0	266	2
Västra Götaland	68%	± 6,5	32%	± 6,5	100%	± 0,0	212	2
Södra Sverige	68%	± 6,4	32%	± 6,4	100%	± 0,0	205	4
Skåne	71%	± 7,4	29%	± 7,4	100%	± 0,0	154	4

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F05B. När söker du information om historiska platser på internet?

	Inför ett besök		Efter ett besök		Istället för ett besök		Enbart för att lära mig mer		Annat		Antal svar	Uppgift saknas Antal
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		
Totalt	70%	± 3,3	45%	± 3,6	13%	± 2,5	44%	± 3,6	10%	± 2,1	768	409
Kön												
Man	68%	± 4,7	48%	± 5,1	16%	± 3,8	47%	± 5,1	9%	± 2,9	397	176
Kvinna	73%	± 4,7	43%	± 5,2	11%	± 3,3	40%	± 5,2	10%	± 3,2	371	233
Ålder												
18-29	68%	± 9,3	46%	± 9,9	16%	± 7,2	55%	± 9,9	7%	± 5,1	97	36
30-49	78%	± 5,3	50%	± 6,4	16%	± 4,7	46%	± 6,4	10%	± 3,8	236	79
50-64	67%	± 6,3	40%	± 6,5	14%	± 4,6	45%	± 6,6	8%	± 3,6	217	113
65-	63%	± 6,4	43%	± 6,6	6%	± 3,3	30%	± 6,1	15%	± 4,7	218	181
Utbildning												
Grundskola/gymnasium	63%	± 5,1	38%	± 5,2	9%	± 3,2	45%	± 5,3	11%	± 3,2	366	265
Högskola/universitet	77%	± 4,2	52%	± 5,1	18%	± 3,9	44%	± 5,1	9%	± 2,9	394	139
Boendeort												
Ej tätort	73%	± 8,4	41%	± 9,5	10%	± 6,1	38%	± 9,4	11%	± 6,4	110	74
Tätort	70%	± 3,6	46%	± 3,9	14%	± 2,8	45%	± 3,9	10%	± 2,3	658	335
Födelseland												
Född i Sverige	72%	± 3,5	47%	± 3,9	15%	± 2,8	44%	± 3,9	10%	± 2,3	672	359
Född utanför Sverige	59%	± 10,1	36%	± 10,0	5%	± 4,2	46%	± 10,3	9%	± 5,8	96	50
Region												
Norra Sverige	76%	± 7,9	44%	± 9,4	13%	± 6,6	42%	± 9,3	11%	± 6,0	116	77
Mellersta Sverige	68%	± 10,3	46%	± 11,0	14%	± 7,5	47%	± 11,0	13%	± 7,0	85	50
Stockholms län	71%	± 6,6	49%	± 7,4	13%	± 5,0	43%	± 7,3	10%	± 4,3	188	80
Västra Götaland	68%	± 7,9	48%	± 8,5	18%	± 6,8	44%	± 8,5	12%	± 5,4	141	73
Södra Sverige	65%	± 8,5	36%	± 8,4	10%	± 5,1	50%	± 8,8	9%	± 5,0	132	77
Skåne	73%	± 8,5	50%	± 9,9	14%	± 7,1	40%	± 9,7	6%	± 4,3	106	52

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F06. Är du medlem i en lokalhistorisk förening, hembygdsförening, byggnadsvårdsförening eller liknande?

	Ja		Nej, men jag har tidigare varit medlem		Nej, men jag skulle vilja bli medlem		Nej		Jag känner inte till dessa föreningar		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	11%	± 1,7	3%	± 1,0	5%	± 1,3	73%	± 2,6	7%	± 1,6	100%	± 0,0	1 155	22
Kön														
Man	10%	± 2,4	3%	± 1,3	6%	± 2,0	75%	± 3,7	7%	± 2,2	100%	± 0,0	562	11
Kvinna	12%	± 2,6	4%	± 1,6	4%	± 1,6	72%	± 3,8	8%	± 2,4	100%	± 0,0	593	11
Ålder														
18-29	3%	± 2,9	2%	± 2,1	6%	± 4,1	74%	± 7,4	15%	± 6,1	100%	± 0,0	132	1
30-49	9%	± 3,1	2%	± 1,6	5%	± 2,3	78%	± 4,6	7%	± 2,8	100%	± 0,0	311	4
50-64	12%	± 3,6	5%	± 2,3	5%	± 2,4	72%	± 4,9	6%	± 2,6	100%	± 0,0	327	3
65-	20%	± 4,0	5%	± 2,2	4%	± 1,9	68%	± 4,7	4%	± 2,0	100%	± 0,0	385	14
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	12%	± 2,5	4%	± 1,5	4%	± 1,5	71%	± 3,7	9%	± 2,5	100%	± 0,0	613	18
Högskola/universitet	11%	± 2,5	3%	± 1,4	6%	± 2,1	75%	± 3,7	6%	± 2,1	100%	± 0,0	530	3
Boendeort														
Ej tätort	27%	± 6,4	4%	± 2,9	4%	± 3,1	61%	± 7,3	5%	± 3,4	100%	± 0,0	179	5
Tätort	9%	± 1,7	3%	± 1,1	5%	± 1,4	75%	± 2,8	8%	± 1,8	100%	± 0,0	976	17
Födelseland														
Född i Sverige	12%	± 1,9	4%	± 1,1	5%	± 1,4	73%	± 2,8	7%	± 1,7	100%	± 0,0	1 012	19
Född utanför Sverige	6%	± 3,8	.	.	3%	± 2,8	75%	± 7,2	13%	± 5,8	100%	± 0,0	143	3
Region														
Norra Sverige	16%	± 5,3	6%	± 3,2	3%	± 2,8	70%	± 6,7	5%	± 3,2	100%	± 0,0	190	3
Mellersta Sverige	12%	± 5,4	6%	± 4,4	4%	± 3,8	70%	± 8,1	8%	± 5,1	100%	± 0,0	132	3
Stockholms län	9%	± 3,4	1%	± 1,0	4%	± 2,5	78%	± 5,0	8%	± 3,3	100%	± 0,0	264	4
Västra Götaland	9%	± 3,6	2%	± 2,0	5%	± 3,1	77%	± 5,8	7%	± 3,7	100%	± 0,0	212	2
Södra Sverige	15%	± 4,6	5%	± 2,9	4%	± 2,5	70%	± 6,2	6%	± 3,6	100%	± 0,0	205	4
Skåne	8%	± 4,1	2%	± 1,9	7%	± 4,6	70%	± 7,7	13%	± 6,0	100%	± 0,0	152	6

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F07_1. Hur väl stämmer följande påståenden med din uppfattning? Historiska platser ger mig en ökad förståelse för hur det var förr i tiden.

	Stämmer mycket bra		Stämmer ganska bra		Stämmer inte särskilt bra		Stämmer inte alls		Vet inte/ingen åsikt		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	65%	± 2,8	31%	± 2,7	1%	± 0,5	.	.	3%	± 1,0	100%	± 0,0	1 145	32
Kön														
Man	62%	± 4,2	34%	± 4,1	1%	± 0,6	.	.	3%	± 1,3	100%	± 0,0	555	18
Kvinna	67%	± 3,9	27%	± 3,7	1%	± 0,8	.	.	4%	± 1,6	100%	± 0,0	590	14
Ålder														
18-29	62%	± 8,3	33%	± 8,0	.	.	0%	± 0,0	4%	± 3,3	100%	± 0,0	132	1
30-49	73%	± 4,9	25%	± 4,8	1%	± 0,9	.	.	2%	± 1,4	100%	± 0,0	312	3
50-64	63%	± 5,2	32%	± 5,1	3%	± 1,8	100%	± 0,0	326	4
65-	58%	± 5,0	36%	± 4,9	6%	± 2,3	100%	± 0,0	375	24
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	60%	± 4,0	33%	± 3,9	1%	± 0,8	1%	± 0,6	6%	± 1,8	100%	± 0,0	604	27
Högskola/universitet	71%	± 4,0	28%	± 4,0	1%	± 0,6	100%	± 0,0	529	4
Boendeort														
Ej tätort	65%	± 7,1	29%	± 6,8	.	.	0%	± 0,0	6%	± 3,3	100%	± 0,0	179	5
Tätort	65%	± 3,1	31%	± 3,0	1%	± 0,5	.	.	3%	± 1,1	100%	± 0,0	966	27
Födelseland														
Född i Sverige	66%	± 3,0	31%	± 2,9	1%	± 0,5	.	.	3%	± 1,1	100%	± 0,0	1 009	22
Född utanför Sverige	60%	± 8,5	32%	± 8,1	5%	± 3,7	100%	± 0,0	136	10
Region														
Norra Sverige	63%	± 7,1	31%	± 6,8	0%	± 0,0	.	.	6%	± 3,4	100%	± 0,0	189	4
Mellersta Sverige	63%	± 8,3	33%	± 8,2	.	.	0%	± 0,0	2%	± 2,0	100%	± 0,0	133	2
Stockholms län	68%	± 5,8	29%	± 5,7	100%	± 0,0	261	7
Västra Götaland	62%	± 6,8	33%	± 6,6	3%	± 2,1	100%	± 0,0	206	8
Södra Sverige	64%	± 6,9	32%	± 6,7	.	.	0%	± 0,0	4%	± 2,4	100%	± 0,0	204	5
Skåne	68%	± 7,5	27%	± 7,0	0%	± 0,0	0%	± 0,0	5%	± 3,8	100%	± 0,0	152	6

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F07_2. Hur väl stämmer följande påståenden med din uppfattning? Historiska platser ger mig en ökad förståelse för dagens samhälle.

	Stämmer mycket bra		Stämmer ganska bra		Stämmer inte särskilt bra		Stämmer inte alls		Vet inte/ingen åsikt		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	24%	± 2,6	44%	± 3,0	19%	± 2,4	5%	± 1,2	8%	± 1,6	100%	± 0,0	1 107	70
Kön														
Man	23%	± 3,6	48%	± 4,3	18%	± 3,3	5%	± 1,8	7%	± 2,1	100%	± 0,0	542	31
Kvinna	26%	± 3,8	39%	± 4,2	21%	± 3,5	5%	± 1,7	9%	± 2,3	100%	± 0,0	565	39
Ålder														
18-29	25%	± 7,4	50%	± 8,5	16%	± 6,3	.	.	6%	± 4,1	100%	± 0,0	130	3
30-49	28%	± 5,0	44%	± 5,5	20%	± 4,5	4%	± 2,2	5%	± 2,3	100%	± 0,0	308	7
50-64	23%	± 4,6	40%	± 5,4	23%	± 4,6	8%	± 2,9	7%	± 2,8	100%	± 0,0	319	11
65-	20%	± 4,2	43%	± 5,2	18%	± 4,0	5%	± 2,2	14%	± 3,6	100%	± 0,0	350	49
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	21%	± 3,4	42%	± 4,2	20%	± 3,4	7%	± 2,1	11%	± 2,5	100%	± 0,0	579	52
Högskola/universitet	29%	± 4,1	45%	± 4,4	20%	± 3,5	3%	± 1,3	4%	± 1,6	100%	± 0,0	518	15
Boendeort														
Ej tätort	19%	± 6,2	45%	± 7,7	21%	± 6,4	5%	± 3,1	10%	± 4,6	100%	± 0,0	171	13
Tätort	25%	± 2,9	43%	± 3,3	19%	± 2,6	5%	± 1,3	7%	± 1,6	100%	± 0,0	936	57
Födelseland														
Född i Sverige	24%	± 2,8	44%	± 3,2	20%	± 2,6	5%	± 1,3	8%	± 1,7	100%	± 0,0	977	54
Född utanför Sverige	26%	± 7,8	44%	± 8,9	18%	± 6,7	4%	± 3,7	7%	± 4,3	100%	± 0,0	130	16
Region														
Norra Sverige	29%	± 7,0	37%	± 7,3	17%	± 5,7	7%	± 4,0	9%	± 4,2	100%	± 0,0	180	13
Mellersta Sverige	28%	± 8,1	41%	± 8,7	22%	± 7,4	.	.	7%	± 4,2	100%	± 0,0	130	5
Stockholms län	23%	± 5,4	46%	± 6,3	20%	± 5,0	5%	± 2,8	6%	± 2,7	100%	± 0,0	254	14
Västra Götaland	25%	± 6,2	43%	± 7,1	23%	± 6,0	4%	± 2,5	5%	± 2,9	100%	± 0,0	200	14
Södra Sverige	16%	± 5,0	52%	± 7,2	16%	± 5,4	4%	± 2,6	12%	± 4,5	100%	± 0,0	195	14
Skåne	28%	± 7,6	40%	± 8,2	18%	± 6,3	5%	± 3,3	8%	± 4,8	100%	± 0,0	148	10

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F07_3. Hur väl stämmer följande påståenden med din uppfattning? Historiska platser ger mig en ökad förståelse för vem jag är.

	Stämmer mycket bra		Stämmer ganska bra		Stämmer inte särskilt bra		Stämmer inte alls		Vet inte/ingen åsikt		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	13%	± 2,0	34%	± 2,9	27%	± 2,7	14%	± 2,1	13%	± 2,0	100%	± 0,0	1 095	82
Kön														
Man	13%	± 2,9	34%	± 4,1	28%	± 3,9	13%	± 2,9	12%	± 2,8	100%	± 0,0	539	34
Kvinna	12%	± 2,8	33%	± 4,0	26%	± 3,8	14%	± 3,1	14%	± 2,9	100%	± 0,0	556	48
Ålder														
18-29	11%	± 5,3	24%	± 7,3	30%	± 7,9	21%	± 7,0	14%	± 6,0	100%	± 0,0	130	3
30-49	12%	± 3,6	39%	± 5,5	30%	± 5,1	11%	± 3,6	8%	± 3,0	100%	± 0,0	307	8
50-64	13%	± 3,7	35%	± 5,3	26%	± 4,8	14%	± 3,8	12%	± 3,6	100%	± 0,0	316	14
65-	15%	± 3,7	33%	± 5,0	22%	± 4,4	10%	± 3,2	21%	± 4,3	100%	± 0,0	342	57
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	13%	± 2,8	35%	± 4,0	24%	± 3,6	13%	± 3,0	16%	± 3,0	100%	± 0,0	572	59
Högskola/universitet	13%	± 2,9	33%	± 4,2	31%	± 4,2	14%	± 3,2	9%	± 2,5	100%	± 0,0	513	20
Boendeort														
Ej tätort	15%	± 5,6	40%	± 7,7	18%	± 6,0	12%	± 5,3	15%	± 5,3	100%	± 0,0	168	16
Tätort	12%	± 2,1	33%	± 3,1	28%	± 3,0	14%	± 2,3	13%	± 2,2	100%	± 0,0	927	66
Födelseland														
Född i Sverige	12%	± 2,1	34%	± 3,1	27%	± 2,9	13%	± 2,2	13%	± 2,2	100%	± 0,0	969	62
Född utanför Sverige	16%	± 6,4	30%	± 8,2	24%	± 7,8	18%	± 7,3	12%	± 5,7	100%	± 0,0	126	20
Region														
Norra Sverige	16%	± 5,6	34%	± 7,1	20%	± 6,1	15%	± 5,6	16%	± 5,3	100%	± 0,0	179	14
Mellersta Sverige	12%	± 6,2	34%	± 8,4	30%	± 8,2	16%	± 6,7	9%	± 4,4	100%	± 0,0	128	7
Stockholms län	10%	± 3,8	33%	± 6,0	29%	± 5,9	14%	± 4,4	14%	± 4,4	100%	± 0,0	250	18
Västra Götaland	13%	± 4,6	31%	± 6,6	26%	± 6,4	16%	± 5,5	14%	± 5,2	100%	± 0,0	198	16
Södra Sverige	11%	± 4,3	33%	± 6,8	30%	± 6,8	10%	± 4,7	16%	± 5,1	100%	± 0,0	196	13
Skåne	14%	± 5,9	40%	± 8,3	27%	± 7,5	11%	± 5,3	8%	± 4,6	100%	± 0,0	144	14

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F07_4. Hur väl stämmer följande påståenden med din uppfattning? Historiska platser gör att jag känner gemenskap med andra människor.

	Stämmer mycket bra		Stämmer ganska bra		Stämmer inte särskilt bra		Stämmer inte alls		Vet inte/ingen åsikt		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	17%	± 2,3	38%	± 3,0	22%	± 2,5	11%	± 2,0	12%	± 1,9	100%	± 0,0	1 101	76
Kön														
Man	16%	± 3,2	43%	± 4,3	20%	± 3,5	11%	± 2,7	10%	± 2,7	100%	± 0,0	542	31
Kvinna	17%	± 3,2	34%	± 4,1	24%	± 3,7	12%	± 2,9	13%	± 2,8	100%	± 0,0	559	45
Ålder														
18-29	17%	± 6,5	34%	± 8,2	20%	± 6,9	17%	± 6,4	12%	± 5,5	100%	± 0,0	129	4
30-49	16%	± 4,1	39%	± 5,5	26%	± 4,9	11%	± 3,5	8%	± 3,1	100%	± 0,0	307	8
50-64	14%	± 3,8	41%	± 5,4	22%	± 4,6	12%	± 3,5	11%	± 3,4	100%	± 0,0	318	12
65-	20%	± 4,2	37%	± 5,1	17%	± 4,0	8%	± 2,9	17%	± 3,9	100%	± 0,0	347	52
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	17%	± 3,2	37%	± 4,1	21%	± 3,5	12%	± 2,8	14%	± 2,8	100%	± 0,0	578	53
Högskola/universitet	16%	± 3,3	40%	± 4,4	23%	± 3,8	11%	± 2,9	9%	± 2,6	100%	± 0,0	513	20
Boendeort														
Ej tätort	19%	± 6,1	39%	± 7,6	23%	± 6,6	8%	± 4,5	12%	± 5,0	100%	± 0,0	168	16
Tätort	16%	± 2,4	38%	± 3,2	22%	± 2,8	12%	± 2,2	11%	± 2,1	100%	± 0,0	933	60
Födelseland														
Född i Sverige	16%	± 2,4	39%	± 3,2	22%	± 2,7	11%	± 2,1	11%	± 2,0	100%	± 0,0	972	59
Född utanför Sverige	19%	± 7,2	37%	± 8,5	18%	± 7,1	13%	± 6,1	13%	± 5,8	100%	± 0,0	129	17
Region														
Norra Sverige	17%	± 5,7	39%	± 7,4	19%	± 5,9	14%	± 5,5	12%	± 4,9	100%	± 0,0	178	15
Mellersta Sverige	18%	± 6,8	36%	± 8,6	22%	± 7,5	15%	± 6,4	10%	± 4,7	100%	± 0,0	129	6
Stockholms län	14%	± 4,4	41%	± 6,2	25%	± 5,5	10%	± 3,9	10%	± 3,7	100%	± 0,0	255	13
Västra Götaland	19%	± 5,6	35%	± 6,9	20%	± 5,7	13%	± 4,9	13%	± 4,9	100%	± 0,0	200	14
Södra Sverige	17%	± 5,4	38%	± 7,1	23%	± 6,2	6%	± 3,7	15%	± 5,3	100%	± 0,0	194	15
Skåne	16%	± 6,3	41%	± 8,2	22%	± 7,1	13%	± 5,6	9%	± 4,7	100%	± 0,0	145	13

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F08. Under de senaste 12 månaderna, har du besökt något eller några av följande aktiviteter eller platser?

	Ett bibliotek		Ett idrottsevenemang		En teater eller konsert		En biograf		Ingen av dessa aktiviteter eller platser		Antal svar	Uppgift saknas Antal
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		
Totalt	64%	± 2,8	50%	± 2,9	62%	± 2,9	65%	± 2,7	9%	± 1,6	1 166	11
Kön												
Man	57%	± 4,2	59%	± 4,1	59%	± 4,2	65%	± 3,9	10%	± 2,4	566	7
Kvinna	71%	± 3,7	41%	± 4,1	65%	± 4,0	64%	± 3,9	8%	± 2,1	600	4
Ålder												
18-29	73%	± 7,5	58%	± 8,4	60%	± 8,4	79%	± 7,0	5%	± 3,6	132	1
30-49	66%	± 5,2	59%	± 5,4	65%	± 5,3	72%	± 5,0	5%	± 2,4	313	2
50-64	55%	± 5,4	49%	± 5,4	61%	± 5,3	59%	± 5,3	10%	± 3,3	328	2
65-	63%	± 4,8	33%	± 4,7	59%	± 4,9	50%	± 4,9	16%	± 3,6	393	6
Utbildning												
Grundskola/gymnasium	55%	± 4,0	47%	± 4,0	52%	± 4,1	57%	± 4,0	14%	± 2,7	622	9
Högskola/universitet	75%	± 3,7	53%	± 4,3	72%	± 4,0	74%	± 3,7	3%	± 1,3	532	1
Boendeort												
Ej tätort	54%	± 7,5	43%	± 7,5	53%	± 7,5	51%	± 7,5	15%	± 5,0	181	3
Tätort	66%	± 3,0	51%	± 3,1	63%	± 3,1	67%	± 2,9	8%	± 1,6	985	8
Födelseland												
Född i Sverige	64%	± 3,0	52%	± 3,0	64%	± 3,0	67%	± 2,8	8%	± 1,6	1 023	8
Född utanför Sverige	63%	± 8,1	32%	± 8,0	44%	± 8,4	49%	± 8,5	14%	± 5,8	143	3
Region												
Norra Sverige	64%	± 7,0	52%	± 7,3	54%	± 7,3	54%	± 7,2	13%	± 4,8	192	1
Mellersta Sverige	54%	± 8,6	49%	± 8,7	53%	± 8,8	65%	± 8,2	10%	± 4,8	134	1
Stockholms län	69%	± 5,7	47%	± 6,1	69%	± 5,8	74%	± 5,2	5%	± 2,4	266	2
Västra Götaland	65%	± 6,6	47%	± 6,9	64%	± 6,7	70%	± 6,2	8%	± 3,8	212	2
Södra Sverige	64%	± 6,7	53%	± 7,0	60%	± 6,9	56%	± 7,0	12%	± 4,2	207	2
Skåne	63%	± 7,7	52%	± 8,1	65%	± 7,9	65%	± 7,7	6%	± 3,7	155	3

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F09. Under de senaste 12 månaderna, har du besökt någon eller några av följande typer av historiska platser?

	Fornlämning, tex en runsten eller ruïn		Hembygdsgård		Kulturresevat		Äldre byggnad öppen för allmänheten, tex slott, borg, rådhus, kyrka		Stadskärna med äldre byggnader, tex Visby, Eksjö, Gamla stan i Stockholm		Äldre park eller trädgårdsanläggning, tex Drottningholms park, Linnéträdgården		Bevarad industrimiljö som inte längre används för industriell produktion, tex fabrik, gruva, smedja, kvarn	
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg
Totalt	43%	± 2,9	39%	± 2,9	30%	± 2,7	74%	± 2,6	59%	± 2,9	38%	± 2,9	40%	± 2,9
Kön														
Man	45%	± 4,2	37%	± 4,1	31%	± 3,9	73%	± 3,7	57%	± 4,2	36%	± 4,1	42%	± 4,2
Kvinna	40%	± 4,1	42%	± 4,1	28%	± 3,8	75%	± 3,6	61%	± 4,0	40%	± 4,1	37%	± 4,0
Ålder														
18-29	41%	± 8,3	33%	± 8,0	30%	± 7,8	71%	± 7,7	55%	± 8,4	44%	± 8,4	40%	± 8,3
30-49	47%	± 5,5	41%	± 5,4	30%	± 5,1	81%	± 4,3	65%	± 5,3	42%	± 5,4	44%	± 5,5
50-64	42%	± 5,3	39%	± 5,3	32%	± 5,0	74%	± 4,8	65%	± 5,2	36%	± 5,2	36%	± 5,2
65-	39%	± 4,8	42%	± 4,9	27%	± 4,4	68%	± 4,6	50%	± 5,0	31%	± 4,6	37%	± 4,8
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	36%	± 3,9	39%	± 4,0	28%	± 3,7	65%	± 3,9	48%	± 4,1	29%	± 3,7	35%	± 3,9
Högskola/universitet	51%	± 4,4	41%	± 4,3	32%	± 4,1	85%	± 3,1	72%	± 3,9	48%	± 4,4	45%	± 4,4
Boendeort														
Ej tätort	44%	± 7,5	48%	± 7,5	30%	± 6,9	69%	± 6,8	51%	± 7,5	33%	± 7,1	41%	± 7,4
Tätort	42%	± 3,2	38%	± 3,1	30%	± 3,0	75%	± 2,8	61%	± 3,1	39%	± 3,2	39%	± 3,2
Födelseland														
Född i Sverige	45%	± 3,2	41%	± 3,1	31%	± 3,0	76%	± 2,7	61%	± 3,1	38%	± 3,1	43%	± 3,1
Född utanför Sverige	30%	± 7,6	28%	± 7,5	19%	± 6,6	58%	± 8,3	45%	± 8,4	35%	± 8,0	17%	± 6,1
Region														
Norra Sverige	34%	± 7,0	52%	± 7,4	24%	± 6,4	60%	± 7,2	46%	± 7,3	18%	± 5,7	43%	± 7,3
Mellersta Sverige	50%	± 8,7	44%	± 8,7	38%	± 8,5	74%	± 7,5	63%	± 8,4	38%	± 8,5	46%	± 8,7
Stockholms län	47%	± 6,2	36%	± 6,0	30%	± 5,6	80%	± 4,9	81%	± 4,9	50%	± 6,2	40%	± 6,1
Västra Götaland	44%	± 6,9	33%	± 6,5	29%	± 6,3	73%	± 6,1	52%	± 7,0	40%	± 6,9	35%	± 6,6
Södra Sverige	44%	± 7,0	37%	± 6,8	34%	± 6,7	76%	± 6,1	58%	± 6,9	37%	± 6,8	43%	± 7,0
Skåne	36%	± 7,8	36%	± 7,8	26%	± 7,2	80%	± 6,7	47%	± 8,1	39%	± 8,0	31%	± 7,6

Transporthistorisk miljö, tex musejárnvág		Millitärhistorisk miljö, tex regementsområde, millitärflygfält		Annat		Nej, jag har inte besökt någon historisk plats		Vet inte/kommer inte ihåg		Antal svar	Uppgift saknas
Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
14%	± 2,0	21%	± 2,4	8%	± 1,6	9%	± 1,7	1%	± 0,7	1 168	9
16%	± 3,0	28%	± 3,8	8%	± 2,4	10%	± 2,4	2%	± 1,1	568	5
12%	± 2,6	14%	± 3,0	8%	± 2,3	8%	± 2,3	1%	± 0,9	600	4
8%	± 4,7	23%	± 7,2	10%	± 5,0	7%	± 4,3	.	.	133	0
16%	± 4,0	25%	± 4,8	10%	± 3,3	7%	± 2,9	.	.	315	0
14%	± 3,8	18%	± 4,2	6%	± 2,5	10%	± 3,3	2%	± 1,3	328	2
14%	± 3,5	17%	± 3,7	6%	± 2,2	12%	± 3,2	.	.	392	7
13%	± 2,6	17%	± 3,1	8%	± 2,4	12%	± 2,6	2%	± 1,1	622	9
15%	± 3,1	25%	± 3,8	8%	± 2,3	5%	± 1,9	.	.	533	0
13%	± 5,0	19%	± 6,0	5%	± 3,4	10%	± 4,1	.	.	182	2
14%	± 2,2	21%	± 2,7	8%	± 1,8	9%	± 1,8	1%	± 0,8	986	7
15%	± 2,2	23%	± 2,7	8%	± 1,8	7%	± 1,6	1%	± 0,7	1 023	8
5%	± 3,7	10%	± 5,4	8%	± 4,4	21%	± 7,0	4%	± 3,3	145	1
12%	± 4,7	19%	± 6,0	6%	± 3,5	16%	± 5,2	3%	± 2,8	191	2
18%	± 6,8	14%	± 6,2	5%	± 3,8	9%	± 4,5	.	.	135	0
12%	± 4,0	22%	± 5,2	10%	± 3,8	5%	± 2,5	.	.	266	2
9%	± 3,9	20%	± 5,5	9%	± 4,0	9%	± 4,0	2%	± 1,9	213	1
15%	± 4,9	23%	± 5,9	10%	± 4,3	9%	± 4,0	.	.	208	1
20%	± 6,3	27%	± 7,4	6%	± 4,1	8%	± 4,5	0%	± 0,0	155	3

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F10. Hur ofta påverkas dina val av utflykter och semesterresor av någon eller några av de historiska platser du svarat på i föregående fråga?

	Ofta		Ibland		Sällan		Aldrig		Vet inte		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	22%	± 2,6	50%	± 3,1	21%	± 2,6	5%	± 1,4	2%	± 0,9	100%	± 0,0	1 031	10
Kön														
Man	19%	± 3,6	51%	± 4,5	25%	± 4,0	4%	± 1,9	1%	± 0,8	100%	± 0,0	496	3
Kvinna	25%	± 3,8	50%	± 4,4	16%	± 3,3	6%	± 2,2	3%	± 1,6	100%	± 0,0	535	7
Ålder														
18-29	20%	± 7,1	41%	± 8,8	26%	± 7,8	9%	± 5,1	4%	± 3,5	100%	± 0,0	121	0
30-49	22%	± 4,7	51%	± 5,8	22%	± 4,7	5%	± 2,5	.	.	100%	± 0,0	289	0
50-64	24%	± 4,9	48%	± 5,7	21%	± 4,7	5%	± 2,6	.	.	100%	± 0,0	291	0
65-	23%	± 4,5	58%	± 5,3	15%	± 3,9	2%	± 1,4	2%	± 1,5	100%	± 0,0	330	10
Utbildning														
Grundskola/gymnasium	19%	± 3,5	50%	± 4,4	21%	± 3,7	6%	± 2,3	3%	± 1,7	100%	± 0,0	522	9
Högskola/universitet	25%	± 3,9	50%	± 4,5	21%	± 3,7	3%	± 1,7	1%	± 0,9	100%	± 0,0	501	1
Boendeort														
Ej tätort	25%	± 7,1	52%	± 8,2	16%	± 6,0	6%	± 3,9	.	.	100%	± 0,0	155	3
Tätort	21%	± 2,8	50%	± 3,4	22%	± 2,8	5%	± 1,5	2%	± 1,0	100%	± 0,0	876	7
Födelseland														
Född i Sverige	22%	± 2,8	49%	± 3,3	21%	± 2,8	5%	± 1,5	2%	± 0,9	100%	± 0,0	920	9
Född utanför Sverige	22%	± 8,0	57%	± 9,6	15%	± 6,8	3%	± 3,8	.	.	100%	± 0,0	111	1
Region														
Norra Sverige	22%	± 6,8	53%	± 8,2	16%	± 6,3	5%	± 3,3	4%	± 3,4	100%	± 0,0	152	3
Mellersta Sverige	23%	± 7,9	48%	± 9,5	24%	± 8,0	5%	± 4,0	0%	± 0,0	100%	± 0,0	115	3
Stockholms län	25%	± 5,6	50%	± 6,4	19%	± 5,0	4%	± 2,7	2%	± 1,8	100%	± 0,0	249	0
Västra Götaland	21%	± 6,0	46%	± 7,3	25%	± 6,6	6%	± 3,8	.	.	100%	± 0,0	187	2
Södra Sverige	20%	± 5,9	55%	± 7,5	19%	± 6,2	4%	± 3,0	.	.	100%	± 0,0	185	2
Skåne	20%	± 6,7	48%	± 8,5	23%	± 7,0	7%	± 4,7	3%	± 2,9	100%	± 0,0	143	0

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F11_1. Vad tycker du om följande påståenden: Ny väg genom vikingafält

	Förslag A ta bort		Förslag B bygg runt		Ingen åsikt		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	8%	± 1,7	81%	± 2,3	11%	± 1,8	100%	± 0,0	1 165	12
Kön										
Man	9%	± 2,4	80%	± 3,3	10%	± 2,6	100%	± 0,0	569	4
Kvinna	7%	± 2,2	82%	± 3,2	11%	± 2,6	100%	± 0,0	596	8
Ålder										
18-29	8%	± 4,5	81%	± 6,7	11%	± 5,4	100%	± 0,0	132	1
30-49	9%	± 3,2	84%	± 4,1	7%	± 2,8	100%	± 0,0	313	2
50-64	9%	± 3,1	79%	± 4,4	12%	± 3,5	100%	± 0,0	329	1
65-	7%	± 2,6	79%	± 4,0	14%	± 3,4	100%	± 0,0	391	8
Utbildning										
Grundskola/gymnasium	9%	± 2,4	77%	± 3,4	14%	± 2,8	100%	± 0,0	623	8
Högskola/universitet	8%	± 2,3	86%	± 3,1	7%	± 2,2	100%	± 0,0	529	4
Boendeort										
Ej tätort	7%	± 4,0	82%	± 5,9	11%	± 4,8	100%	± 0,0	182	2
Tätort	9%	± 1,8	81%	± 2,5	11%	± 2,0	100%	± 0,0	983	10
Födelseland										
Född i Sverige	8%	± 1,7	83%	± 2,4	9%	± 1,8	100%	± 0,0	1 020	11
Född utanför Sverige	12%	± 5,6	67%	± 7,9	20%	± 6,8	100%	± 0,0	145	1
Region										
Norra Sverige	7%	± 3,6	83%	± 5,4	10%	± 4,3	100%	± 0,0	189	4
Mellersta Sverige	13%	± 6,0	77%	± 7,3	10%	± 4,9	100%	± 0,0	133	2
Stockholms län	10%	± 3,8	82%	± 4,8	8%	± 3,2	100%	± 0,0	265	3
Västra Götaland	8%	± 3,9	78%	± 5,7	14%	± 4,7	100%	± 0,0	214	0
Södra Sverige	8%	± 3,8	82%	± 5,4	10%	± 4,2	100%	± 0,0	208	1
Skåne	5%	± 3,3	82%	± 6,3	13%	± 5,7	100%	± 0,0	156	2

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F11_2. Vad tycker du om följande påståenden: Nytt äldreboende i gammal tegelbyggnad

	Förslag A riv och bygg nytt		Förslag B - behåll och bygg om		Ingen åsikt		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		Antal
Totalt	37%	± 2,9	49%	± 2,9	13%	± 2,0	100%	± 0,0	1 171	6
Kön										
Man	36%	± 4,1	52%	± 4,2	12%	± 2,8	100%	± 0,0	571	2
Kvinna	38%	± 4,1	47%	± 4,1	14%	± 2,9	100%	± 0,0	600	4
Ålder										
18-29	47%	± 8,5	36%	± 8,2	17%	± 6,3	100%	± 0,0	133	0
30-49	34%	± 5,2	56%	± 5,5	10%	± 3,3	100%	± 0,0	314	1
50-64	30%	± 5,0	56%	± 5,4	14%	± 3,7	100%	± 0,0	329	1
65-	40%	± 4,8	45%	± 4,9	15%	± 3,5	100%	± 0,0	395	4
Utbildning										
Grundskola/gymnasium	40%	± 4,0	45%	± 4,0	15%	± 2,9	100%	± 0,0	628	3
Högskola/universitet	34%	± 4,2	54%	± 4,4	12%	± 2,8	100%	± 0,0	530	3
Boendeort										
Ej tätort	38%	± 7,3	48%	± 7,5	14%	± 5,3	100%	± 0,0	183	1
Tätort	37%	± 3,1	50%	± 3,2	13%	± 2,2	100%	± 0,0	988	5
Födelseland										
Född i Sverige	37%	± 3,1	51%	± 3,1	13%	± 2,1	100%	± 0,0	1 025	6
Född utanför Sverige	41%	± 8,3	41%	± 8,2	18%	± 6,4	100%	± 0,0	146	0
Region										
Norra Sverige	47%	± 7,3	40%	± 7,2	13%	± 4,9	100%	± 0,0	192	1
Mellersta Sverige	35%	± 8,5	55%	± 8,7	10%	± 4,8	100%	± 0,0	134	1
Stockholms län	32%	± 5,8	57%	± 6,1	11%	± 3,9	100%	± 0,0	267	1
Västra Götaland	40%	± 6,8	44%	± 6,9	16%	± 5,1	100%	± 0,0	213	1
Södra Sverige	37%	± 6,8	48%	± 7,0	15%	± 5,1	100%	± 0,0	208	1
Skåne	33%	± 7,6	53%	± 8,1	14%	± 5,8	100%	± 0,0	157	1

Vad betyder historiska platser för dig - Kulturmiljöundersökning 2016.

F11_3. Vem ska reparera väderkvarnen?

	Privatpersonen som äger marken där väderkvarnen står		Det offentliga, dvs staten eller kommunen		Dela kostnaden mellan ägaren och det offentliga		Ingen, låt kvarnen förfalla och med tiden rivs		Frivilliga donationer/insamling		Ingen åsikt		Samtliga		Antal svar	Uppgift saknas
	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg	Andel	Felmarg		
Totalt	5%	± 1,4	35%	± 2,8	33%	± 2,8	1%	± 0,5	14%	± 2,0	12%	± 1,9	100%	± 0,0	1 170	7
Kön																
Man	5%	± 1,9	36%	± 4,1	34%	± 4,0	1%	± 0,6	13%	± 2,8	10%	± 2,6	100%	± 0,0	571	2
Kvinna	6%	± 1,9	34%	± 3,9	31%	± 3,9	1%	± 0,7	15%	± 2,9	13%	± 2,8	100%	± 0,0	599	5
Ålder																
18-29	6%	± 4,0	33%	± 8,0	34%	± 8,0	.	.	10%	± 5,0	17%	± 6,3	100%	± 0,0	133	0
30-49	6%	± 2,6	34%	± 5,2	37%	± 5,3	0%	± 0,0	13%	± 3,8	9%	± 3,1	100%	± 0,0	315	0
50-64	5%	± 2,4	36%	± 5,2	30%	± 5,0	2%	± 1,3	15%	± 3,9	11%	± 3,4	100%	± 0,0	329	1
65-	4%	± 2,0	38%	± 4,8	28%	± 4,5	1%	± 0,9	17%	± 3,7	12%	± 3,3	100%	± 0,0	393	6
Utbildning																
Grundskola/gymnasium	5%	± 1,9	37%	± 3,9	29%	± 3,7	1%	± 0,8	14%	± 2,8	14%	± 2,9	100%	± 0,0	628	3
Högskola/universitet	5%	± 2,0	33%	± 4,2	38%	± 4,3	.	.	15%	± 3,0	8%	± 2,4	100%	± 0,0	529	4
Boendeort																
Ej tätort	5%	± 3,2	37%	± 7,2	31%	± 6,9	.	.	13%	± 5,1	13%	± 5,3	100%	± 0,0	183	1
Tätort	6%	± 1,5	35%	± 3,1	33%	± 3,1	1%	± 0,5	14%	± 2,2	12%	± 2,1	100%	± 0,0	987	6
Födelseland																
Född i Sverige	5%	± 1,5	35%	± 3,0	34%	± 3,0	1%	± 0,5	14%	± 2,1	11%	± 2,0	100%	± 0,0	1 024	7
Född utanför Sverige	5%	± 3,8	41%	± 8,2	23%	± 7,1	0%	± 0,0	16%	± 6,1	16%	± 6,3	100%	± 0,0	146	0
Region																
Norra Sverige	5%	± 3,5	35%	± 7,0	31%	± 6,8	.	.	13%	± 4,9	14%	± 5,3	100%	± 0,0	192	1
Mellersta Sverige	4%	± 3,3	40%	± 8,5	35%	± 8,5	.	.	11%	± 5,4	9%	± 4,6	100%	± 0,0	134	1
Stockholms län	5%	± 2,8	37%	± 6,0	30%	± 5,7	0%	± 0,0	17%	± 4,5	11%	± 3,9	100%	± 0,0	266	2
Västra Götaland	7%	± 3,6	32%	± 6,5	29%	± 6,3	.	.	17%	± 5,2	14%	± 4,8	100%	± 0,0	214	0
Södra Sverige	7%	± 3,5	36%	± 6,8	35%	± 6,8	.	.	9%	± 4,1	12%	± 4,6	100%	± 0,0	207	2
Skåne	4%	± 3,1	33%	± 7,6	39%	± 8,0	.	.	15%	± 5,5	10%	± 5,0	100%	± 0,0	157	1

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Vad betyder historiska platser för dig?

Frågeblanketten läses maskinellt. Vi ber dig därför att:

- Använda bläckpenna
- Markera dina svar med kryss, så här:
- Om du svarat fel täck hela rutan med det felaktiga krysset, så här:

Vad betyder historiska platser för dig?

Bevarande av platser för framtiden

1. **Vilken eller vilka typer av platser tycker du ska bevaras till kommande generationer?**
*Markera med ett kryss i rutorna framför respektive bild de platser du tycker ska bevaras. Du kan markera en eller flera bilder.
Miljöerna som visas på bilderna nedan är enbart exempel på den text som beskrivs.*

Slott med park från 1600-talet

Radhusområde från 1960-talet

Militärbunker från 1950-talet

Idrottsplats med läktare från 1950-talet

Fäbodvall från 1600-talet

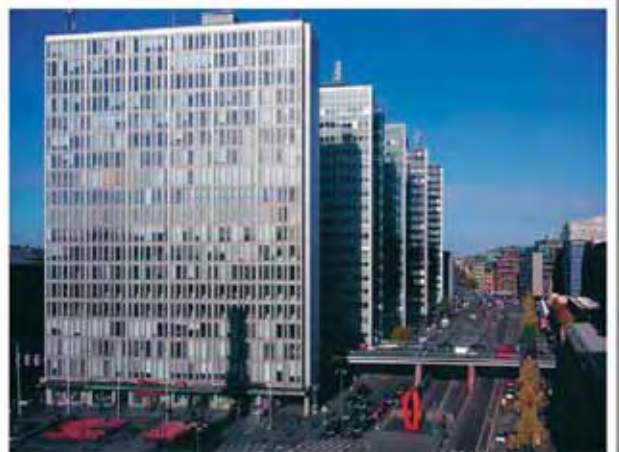
Parklek från 2010-talet

Industrianläggning från 1800-talet

Höghus från 1950 och 1960-talen

Runsten från 1000-talet

Öppet odlingslandskap med betesmark, åkermark och äng som brukas sedan flera hundra år tillbaka

Vänthall i järnvägsstation från 1930-talet

Vattentorn från 1960-talet

Ingen av dessa platser

2. Vilken eller vilka typer av platser (utöver de som avbildas i fråga 1) vill du bevara för kommande generationer?

Intresse för historiska platser

3. I vilken grad vill du vara med och påverka vilka platser i ditt närområde som ska bevaras för framtiden?

- I mycket hög grad
 I ganska hög grad
 I ganska låg grad
 I mycket låg grad
 Vet inte

4. Hur intresserad är du av att lära dig mer om historiska platser i ditt närområde?

- Mycket intresserad
 Ganska intresserad
 Inte så intresserad
 Inte alls intresserad
 Vet inte

5. a) Har du sökt information om historiska platser på internet?

- Ja
 Nej → Gå till fråga 6

b) När söker du information om historiska platser på internet?*Markera ett eller flera alternativ.*

- Inför ett besök på en historisk plats
- Efter ett besök på en historisk plats
- Istället för ett besök på en historisk plats
- Enbart för att lära mig mer
- Annat

6. Är du medlem i en lokalhistorisk förening, hembygdsförening, byggnadsvårdsförening eller liknande?

- Ja
- Nej, men jag har tidigare varit medlem
- Nej, men jag skulle vilja bli medlem
- Nej
- Jag känner inte till dessa föreningar

Historiska platser och deras betydelse**7. Hur väl stämmer följande påståenden med din uppfattning?**

	Stämmer mycket bra	Stämmer ganska bra	Stämmer inte särskilt bra	Stämmer inte alls	Vet inte/ ingen åsikt
Historiska platser ger mig en ökad förståelse för hur det var förr i tiden	☐	☐	☐	☐	☐
Historiska platser ger mig en ökad förståelse för dagens samhälle	☐	☐	☐	☐	☐
Historiska platser ger mig en ökad förståelse för vem jag är	☐	☐	☐	☐	☐
Historiska platser gör att jag känner gemenskap med andra människor	☐	☐	☐	☐	☐

8. Under de senaste 12 månaderna, har du besökt något eller några av följande aktiviteter eller platser?*Markera ett eller flera alternativ.*

- Ett bibliotek
- Ett idrottsevenemang
- En teater eller konsert
- En biograf
- Ingen av dessa aktiviteter eller platser

9. Under de senaste 12 månaderna, har du besökt någon eller några av följande typer av historiska platser?

Markera ett eller flera alternativ.

- Fornlämning, exempelvis en runsten eller ruin
- Hembygdsgård
- Kulturresevat
- Äldre byggnad öppen för allmänheten, exempelvis slott, borg, rådhus, kyrka
- Stads kärna med äldre byggnader, exempelvis Visby, Eksjö, Gamla stan i Stockholm
- Äldre park eller trädgårdsanläggning, exempelvis Drottningholms park, Linnéträdgården
- Bevarad industrimiljö som inte längre används för industriell produktion, exempelvis fabrik, gruva, smedja, kvarn
- Transporthistorisk miljö, exempelvis museijärnväg
- Militärhistorisk miljö, exempelvis regementsområde, militärflygfält
- Annat
- Nej, jag har inte besökt någon historisk plats → *Gå till fråga 11*
- Vet inte/kommer inte ihåg → *Gå till fråga 11*

10. Hur ofta påverkas dina val av utflykter och semesterresor av någon eller några av de historiska platser du svarat på i föregående fråga?

- Ofta
- Ibland
- Sällan
- Aldrig
- Vet inte

Hänsyn och ekonomiskt stöd till historiska platser

11. Vad tycker du om följande påståenden?

I följande avsnitt kommer du att få några korta texter att ta ställning till. Efter texterna kommer olika förslag på svar att ges. Markera det alternativ som bäst stämmer överens med din åsikt.

Exempel 1:

I din kommun ska en ny väg byggas som innebär att restiden till närmaste stad minskar. Det råder oenighet om vägens sträckning. Det finns två olika förslag att ta ställning till:

Förslag A innebär att vägen får en rakare sträckning. Det gör att det vikingatida gravfältet måste tas bort. Restiden till närmaste stad blir 25 minuter.

Förslag B innebär att vägen dras runt det vikingatida gravfältet. Det gör att gravfältet behålls. Restiden till närmaste stad blir 5 minuter längre än i förslag A, det vill säga 30 minuter.

Vad väljer du?

- Förslag A
 Förslag B
 Ingen åsikt

Exempel 2:

I din kommun behövs ett nytt äldreboende. Det finns två olika förslag att ta ställning till:

Förslag A innebär att en 100 år gammal tegelbyggnad rivs för att ge plats åt ett nytt hus. Att bygga nytt innebär en lägre kostnad för kommunen än att bygga om den gamla tegelbyggnaden.

Förslag B innebär att man behåller den gamla tegelbyggnaden och bygger om den till ett äldreboende. Det innebär att byggkostnaderna blir 2 miljoner kronor högre för kommunen än om man bygger nytt.

Vad väljer du?

- Förslag A
 Förslag B
 Ingen åsikt

Exempel 3:

I din kommun finns en gammal väderkvarn som inte längre används. Väderkvarnen ligger invid en välbesökt park och behöver nu repareras.

Vem tycker du ska stå för kostnaderna?

- Privatpersonen som äger marken där väderkvarnen står
 Det offentliga, det vill säga staten eller kommunen
 Dela kostnaden mellan ägaren och det offentliga
 Ingen, låt kvarnen förfalla och med tiden rivs
 Frivilliga donationer/insamling
 Ingen åsikt

Fotografer fråga 1: Tomasz Zugaj (CC-BY-SA), Ingrid Johansson (BY-NC-ND), Clarence Lööv (CC-BY-SA), Bengt A Lundberg (CC-BY), Bengt A Lundberg (CC-BY), Holger Ellgaard (CC-BY-SA 3.0), Bengt A Lundberg (CC-BY), Holger Ellgaard (CC-BY-SA 4.0), Magnus Källström, (CC-BY), Jan Norrman (CC-BY), Bengt A Lundberg (CC-BY), Gabriel Hildebrand (CC-BY)

Tack för att du svarade på enkäten!

Augusti 2016

Identifierande beteckning

Vad betyder historiska platser för dig?

Du får det här brevet eftersom Riksantikvarieämbetet (RAÄ) vill bjuda in dig att vara med i en undersökning om människors intresse och relation till historiska platser. För att ta reda på hur betydelsefulla historiska platser är för samhället och allmänheten i stort genomför Statistiska centralbyrån (SCB) denna undersökning på uppdrag av RAÄ. En historisk plats är en plats eller ett område med spår och lämningar efter människors aktiviteter från olika tider. Det kan exempelvis vara byggnader, fornlämningar eller betesmarker. Tillsammans skapar de berättelser om människors historia.

Inom cirka en vecka kommer du att få en enkät hemskickad till dig. Du kommer då att kunna besvara frågorna antingen på SCB:s webbplats eller direkt i pappersblanketten. Du kan på SCB:s webbplats www.scb.se/lamnauppgifter läsa mer om att delta i en undersökning. Där finns t.ex. vanliga frågor med svar.

Riksantikvarieämbetet kommer att publicera resultatet på sin webbplats, www.raa.se i december 2016.

Med vänlig hälsning

Charlotte Hamilton
Utoärderare
Riksantikvarieämbetet

Chatrine Lundbeck
Undersökningsledare
SCB

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter

019-17 69 30
SCB, DIH/ENK, 701 89 Örebro
www.scb.se

Frågor om undersökningens innehåll

Charlotte Hamilton
08-519 180 68
charlotte.hamilton@raa.se

September 2016

Identifierande beteckning

Vad betyder historiska platser för dig?

Med det här brevet vill Riksantikvarieämbetet (RAÄ) bjuda in dig att vara med i en undersökning om människors intresse och relation till historiska platser. För att ta reda på hur betydelsefulla historiska platser är för samhället och allmänheten i stort genomför Statistiska centralbyrån (SCB) denna undersökning på uppdrag av RAÄ. En historisk plats är en plats eller ett område med spår och lämningar efter människors aktiviteter från olika tider. Det kan exempelvis vara byggnader, fornlämningar eller betesmarker. Tillsammans skapar de berättelser om människors historia.

Dina svar är viktiga

Att delta i undersökningen är frivilligt, men din medverkan är mycket betydelsefull. Den bidrar till att resultaten blir mer tillförlitliga.

Du är en av 3 000 personer i åldern 18 år och uppåt som blivit slumpmässigt utvalda från Statistiska centralbyråns befolkningsregister.

Du gör så här

Gå gärna in på www.insamling.scb.se för att besvara frågorna.

Dina inloggningsuppgifter är:

Användarnamn:	
Lösenord:	

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan.

Om du i stället väljer att besvara pappersblanketten skickar du in den i det portofria svarskuvertet.

Vi ber dig besvara frågorna så snart som möjligt.

Stort tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Charlotte Hamilton

Charlotte Hamilton
Utoärderare
Riksantikvarieämbetet

Chatrine Lundbeck

Chatrine Lundbeck
Undersökningsledare
SCB

Mer information finns på nästa sida

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter

019-17 69 30
SCB, DIH/ENK, 701 89 Örebro
www.scb.se

Frågor om undersökningens innehåll

Charlotte Hamilton
08-519 180 68
charlotte.hamilton@raa.se

Så används de lämnade uppgifterna

De insamlade uppgifterna redovisas i sammanställd form där inga enskilda svar kan identifieras.

För att inte fråga mer än nödvändigt kommer vi att komplettera dina svar med uppgifter som redan finns på SCB. Det är uppgifter om kön, ålder, län, utbildning, födelseland och bostadsort. Dina svar och de övriga uppgifterna sparas på SCB.

De lämnade uppgifterna skyddas

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifterna som du lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Alla på SCB som arbetar med undersökningen omfattas av reglerna om sekretess och tystnadsplikt.

Regler för personuppgiftsbehandling finns även i personuppgiftslagen (1998:204) samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Information om personuppgifter

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför i denna undersökning.

Du har rätt att en gång per kalenderår få gratis information, i form av ett så kallat registerutdrag, om egna personuppgifter som hanteras av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. En ansökan om registerutdrag måste vara skriftlig och undertecknad av den person som utdraget gäller. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot personuppgiftslagen har du rätt att begära att få personuppgifterna korrigerade, blockerade eller raderade.

Numret ovanför brevet första rubrik och på enkätens baksida är bland annat till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat.

Resultat

Resultatet kommer att publiceras på Riksantikvarieämbetets webbplats, www.raa.se i december 2016.

Statistiska centralbyrån (SCB) är en statlig myndighet med uppgift att framställa och sprida statistik till bland andra beslutsfattare, forskare och allmänheten. All officiell statistik finns på www.scb.se.

[facebook.com/statisticssweden](https://www.facebook.com/statisticssweden)

[@SCB_nyheter](https://twitter.com/SCB_nyheter)

9 september 2016

Identifierande beteckning

Vad betyder historiska platser för dig?

Alla svar är lika viktiga

För en tid sedan skickade vi dig en enkät gällande ditt intresse för och din relation till historiska platser. För att resultatet av undersökningen ska bli tillförlitligt är det viktigt att så många som möjligt svarar. Det är frivilligt att delta, men vi hoppas att du vill ta dig tid att delta och besvara frågorna så snart som möjligt.

Om du har svarat på undersökningen under de senaste dagarna ber vi dig bortse från detta brev.

Du gör så här:

Gå gärna in på www.insamling.scb.se för att besvara frågorna.

Dina inloggningsuppgifter är:

Användarnamn:	
Lösenord:	

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan.

Om du i stället väljer att besvara pappersblanketten som du har fått tidigare skickar du in den i det portofria svarskuvertet som du fick samtidigt.

Tack för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Charlotte Hamilton
Utoärderare
Riksantikvarieämbetet

Chatrine Lundbeck
Undersökningsledare
SCB

Mer information finns på nästa sida

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter

019-17 69 30
SCB, DIH/ENK, 701 89 Örebro
www.scb.se

Frågor om undersökningens innehåll

Charlotte Hamilton
08-519 180 68
charlotte.hamilton@raa.se

Så används de lämnade uppgifterna

De insamlade uppgifterna redovisas i sammanställd form där inga enskilda svar kan identifieras.

För att inte fråga mer än nödvändigt kommer vi att komplettera dina svar med uppgifter som redan finns på SCB. Det är uppgifter om kön, ålder, län, utbildning, födelseland och bostadsort. Dina svar och de övriga uppgifterna sparas på SCB.

De lämnade uppgifterna skyddas

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifterna som du lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Alla på SCB som arbetar med undersökningen omfattas av reglerna om sekretess och tystnadsplikt.

Regler för personuppgiftsbehandling finns även i personuppgiftslagen (1998:204) samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Information om personuppgifter

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför i denna undersökning.

Du har rätt att en gång per kalenderår få gratis information, i form av ett så kallat registerutdrag, om egna personuppgifter som hanteras av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. En ansökan om registerutdrag måste vara skriftlig och undertecknad av den person som utdraget gäller. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot personuppgiftslagen har du rätt att begära att få personuppgifterna korrigerade, blockerade eller raderade.

Numret ovanför brevet första rubrik och på enkätens baksida är bland annat till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat.

Resultat

Resultatet kommer att publiceras på Riksantikvarieämbetets webbplats, www.raa.se i december 2016.

Statistiska centralbyrån (SCB) är en statlig myndighet med uppgift att framställa och sprida statistik till bland andra beslutsfattare, forskare och allmänheten. All officiell statistik finns på www.scb.se.

[facebook.com/statisticssweden](https://www.facebook.com/statisticssweden)

[@SCB_nyheter](https://twitter.com/SCB_nyheter)

28 september 2016

Identifierande beteckning

Vad betyder historiska platser för dig?

Vi saknar ditt svar

Vi är medvetna om att vi har kontaktat dig tidigare om denna undersökning. Att vi gör det igen beror på att vi gärna vill få in ditt svar eftersom det är så viktigt för undersökningen.

Vi hoppas därför att du vill ta dig tid att besvara undersökningen, även om deltagandet är frivilligt. En ny pappersblankett skickas med eftersom du kanske inte har kvar den förra. Nedan finns även inloggningsuppgifter om du hellre vill svara via internet.

Kontakta oss gärna om du har funderingar kring undersökningen i stort eller om du har specifika frågor. Om du har svarat på undersökningen under de senaste dagarna ber vi dig bortse från detta brev.

Du gör så här

Gå gärna in på www.insamling.scb.se för att besvara frågorna.

Dina inloggningsuppgifter är:

Användarnamn:	
Lösenord:	

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan.

Om du istället väljer att besvara pappersblanketten skickar du in den i det portofria svarskuvertet.

Vi ber dig besvara frågorna så snart som möjligt.

Tack för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Charlotte Hamilton

Charlotte Hamilton
Utoärderare
Riksantikvarieämbetet

Chatrine Lundbeck

Chatrine Lundbeck
Undersökningsledare
SCB

Mer information finns på nästa sida

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter

019-17 69 30
SCB, DIH/ENK, 701 89 Örebro
www.scb.se

Frågor om undersökningens innehåll

Charlotte Hamilton
08-519 180 68
charlotte.hamilton@raa.se

Så används de lämnade uppgifterna

De insamlade uppgifterna redovisas i sammanställd form där inga enskilda svar kan identifieras.

För att inte fråga mer än nödvändigt kommer vi att komplettera dina svar med uppgifter som redan finns på SCB. Det är uppgifter om kön, ålder, län, utbildning, födelseland och bostadsort. Dina svar och de övriga uppgifterna sparas på SCB.

De lämnade uppgifterna skyddas

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifterna som du lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Alla på SCB som arbetar med undersökningen omfattas av reglerna om sekretess och tystnadsplikt.

Regler för personuppgiftsbehandling finns även i personuppgiftslagen (1998:204) samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Information om personuppgifter

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför i denna undersökning.

Du har rätt att en gång per kalenderår få gratis information, i form av ett så kallat registerutdrag, om egna personuppgifter som hanteras av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. En ansökan om registerutdrag måste vara skriftlig och undertecknad av den person som utdraget gäller. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot personuppgiftslagen har du rätt att begära att få personuppgifterna korrigerade, blockerade eller raderade.

Numret ovanför brevet första rubrik och på enkätens baksida är bland annat till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat.

Resultat

Resultatet kommer att publiceras på Riksantikvarieämbetets webbplats, www.raa.se i december 2016.

Statistiska centralbyrån (SCB) är en statlig myndighet med uppgift att framställa och sprida statistik till bland andra beslutsfattare, forskare och allmänheten. All officiell statistik finns på www.scb.se.

[facebook.com/statisticssweden](https://www.facebook.com/statisticssweden)

[@SCB_nyheter](https://twitter.com/SCB_nyheter)

Teknisk Rapport

En beskrivning av genomförande och metoder

Vad betyder historiska platser för dig?

En kulturmiljöundersökning

26 Oktober

2016

Inledning

Enheten för demokratistatistik vid Statistiska centralbyrån (SCB) genomförde under perioden september – oktober 2016 en kombinerad enkät- och webbundersökning på uppdrag av Riksantikvarieämbetet.

Denna undersökning har genomförts i enlighet med ISO 20252:2012 Marknads-, opinions- och samhällsundersökningar vilket innebär att grundläggande kvalitetskrav uppfyllts.

Syftet med undersökningen var att få en bild av vad medborgarna har för relation till historiska platser, intresse för historia och i vilken mån de besöker eller ser historiska platser som en attraktion.

Populationen utgjordes av personer folkbokförda i Sverige i åldersgruppen 18 år och äldre. Urvalet bestod av 3 000 personer och det var totalt 1177 personer som besvarade enkäten, vilket är 39 procent av urvalet.

Resultatet i form av tabeller, öppna svar och teknisk rapport levererades vecka 43 enligt överenskommelse.

Undersökningsledare på SCB var Chatrine Lundbeck och Yuli Liang var metodstatistiker. RAÄ:s kontaktperson gentemot SCB var Charlotte Hamilton.

Omfattning

Population och urval

Populationen, dvs. de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgjordes av personer folkbokförda i Sverige i åldersgruppen 18 år och äldre.

För att kunna dra ett urval från populationen skapades en urvalsram som avgränsade, identifierade och möjliggjorde koppling till objekten i populationen. Urvalsramen i undersökningen skapades med hjälp av data från SCB:s register över totalbefolkningen (RTB), per den 15 augusti 2016. Antalet personer i urvalsramen var 7 877 847.

Från urvalsramen drogs ett obundet slumpmässigt urval om 3 000 personer. Ett obundet slumpmässigt urval innebär att alla objekt har samma sannolikhet att komma med i urvalet. Urvalsstorleken om 3 000 personer bestämdes av RAÄ.

Frågor

RAÄ utformade frågorna i frågeformuläret i samarbete med SCB. Grundläggande för bra kvalitet i en undersökning är kvaliteten på de data som samlas in. För att säkerställa att frågorna fungerar så bra som möjligt och enligt intentionerna genomfördes en granskning av frågorna av mätteknisk expertis i syfte att minska risken för mätfel.

Blanketten bestod av 11 nummerade frågor, två av dem hade delfrågor vilket genererade totalt 17 antal frågor.

Följande variabler hämtades från SCB:s register över totalbefolkningen per den 15 augusti 2016:

- Kön
- Ålder
- Födelseland
- Boendeort
- Utbildning
- Län

Referensperiod för enkätfrågor, se bifogat frågeformulär. Med referensperiod menas vilken tidpunkt svaren avser, t.ex. idag, förra veckan, senaste tre månaderna.

Datainsamling

En första kontakt med urvalspersonerna var genom ett förbrev som beskrev undersökningen. Efter drygt en vecka skickades enkäterna ut med post. I ett brev ombads personen att antingen besvara frågorna i pappersenkäten och skicka svaret till SCB eller besvara frågorna med hjälp av användarnamn och lösenord på webben. Det första enkätutskicket genomfördes den 2 september 2016. Sedan skickades 2 påminnelser till dem som inte besvarat enkäten. En första påminnelse med ny enkät skickades den 15 september och en andra påminnelse med ny enkät den 6 oktober. Insamlingen avslutades den 17 oktober 2016.

Tabell A. Beskrivning av urval, övertäckning, svar och bortfall. Antal och andel

	Antal	Andel
Urval	3000	100,0
Övertäckning	6	0,2
Urval exkl. övertäckning	2994	99,8
Svar efter första utskick	655	21,9
Svar efter enkätpåminnelse 1	457	15,3
Svar efter enkätpåminnelse 2	65	2,2
Svar totalt	1177	39,3
Bortfall	1817	60,7
Totalt	2994	100,0

I informationsbrevet kunde uppgiftslämnarna läsa om undersökningens bakgrund, syfte och att undersökningen genomfördes i samarbete mellan RAÄ och SCB. Brevet informerade även om personuppgiftslagen samt of-fentlighets- och sekretesslagen och att det var frivilligt att medverka i undersökningen.

För att SCB ska kunna lämna ut data från en enkätundersökning krävs in-formerat samtycke av uppgiftslämnarna. Det innebär att de genom att be-svara blanketten och skicka in den godkänner att deras svar kompletteras med de bakgrundsvariabler, och behandlas på det sätt, som beskrivs i in-formationsbrevet.

Datainsamlingen genomfördes av enkätenheten vid SCB.

Datainsamlingen genomfördes via webb samt skanning av de frågeformulär som kommit in via post.

Kontroller har genomförts bland annat för att säkerställa så att endast va-lida värden förekommer i materialet.

SCB kan inte garantera att den utvalda personen själv besvarat frågeformuläret. Någon kontroll av att rätt person har besvarat frågeformuläret har inte gjorts.

Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeformuläret inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frå-gor i frågeformuläret inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, så kan skattningar-na som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats med hjälp av kalibrering.

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell B nedan.

Tabell B. Beskrivning av objektsbortfall

	Antal
Ej avhörda	1688
Postreturer	33
Avböjd medverkan	15
Förhindrad medverkan	10
Ej anträffad	8
Insänd blank	9
Inkommen för sent	54
Totalt	1817

Med "Ej avhörda" menas att ingen uppgift om varför enkäten inte är besvarad har lämnats. Med "Avböjd medverkan" menas att SCB meddelats att urvalspersonen inte vill medverka i undersökningen. "Förhindrad medverkan" innehåller Förhindrad, fysiskt/psykiskt, Förhindrad, sjukdom och Förhindrad, språk. "Ej anträffad" innehåller saknad adress i Registret över totalbefolkningen (RTB), skyddad identitet och tillfälligt bortrest.

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att man glömmet att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Det partiella bortfallet varierar mellan 0 och 1 procent för de flesta av frågorna. Det högsta partiella bortfallet, 7 procent, finns i den tredje delfrågan i fråga sju.

Viktberäkning och estimation

För varje svarande person (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikten kallas därför även för uppräkningsstal.

Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektsbortfall och täckningsfel. Beräkningen gjordes med hjälp av ett av SCB egenutvecklat SAS-makro (ETOS). I den här undersökningen användes kalibreringsvikter.

Vikterna i denna undersökning kan beskrivas med formeln:

$$w_k = d_k \cdot v_k$$

Där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

d_k = designvikt

w_k = kalibreringsvikt baserad på hjälpinformation

Designvikten är den del av vikten som beror på urvalsdesignen. Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i större utsträckning än övriga, t.ex. kan kvinnor svara i högre grad än män. Om de grupper som svarat i högre grad har en annan fördelning på undersökningsvariablerna än övriga kan detta ha en snedvridande effekt på resultatet. För att kompensera för detta har kalibreringsvikter använts. Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar. I undersökningen antogs följande bakgrundsvariabler ge en eventuell snedvridning av resultatet:

- Kön
- Ålder

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används så kan resultaten bli helt missvisande. Vikterna kompenserar för objektbortfallet men inte för det partiella bortfallet.

För beräkning av skattningen av totaler används följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

y_k = variabelvärde för objekt k

summering sker av de svarande (r)

Och för beräkning av skattningen av medelvärden används följande formel:

$$\hat{\bar{Y}} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

y_k = variabelvärde för objekt k

summering sker av de svarande (r).

Statistikens tillförlitlighet

Ramtäckning

Täckningsfel, under- och övertäckning, innebär att urvalsram och population inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i populationen saknas i urvalsramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i populationen ändå finns i urvalsramen. Ett sätt att minska täckningsfelen är att ha bra och uppdaterade register.

I denna undersökning användes Registret över totalbefolkningen (RTB). RTB är ett utdrag av folkbokföringsregistret som Skatteverket ansvarar för. Det ideala innehållet i folkbokföringens register definieras av de författningar som reglerar folkbokföringen. Det finns dock personer som borde vara folkbokförda men inte är det (undertäckning) samt personer som är folkbokförda trots att de inte borde vara det (övertäckning). *Övertäckningen i denna undersökning består i huvudsak av personer som avlidit.*

Urval

Denna kvalitetskomponent avser fel som uppkommer på grund av att endast ett urval av populationen undersöks. Urvalsfel är således den avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsfelets storlek minskar med en ökad urvalsstorlek. Urvalsstorleken på 3 000 individer bedömdes vara tillräckligt stor för att avvikelserna mellan skattningen och det sanna populationsvärdet skulle vara godkänt.

Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av datamaterialet kan bearbetningsfel uppstå. Exempel på bearbetningsfel är registreringsfel och kodningsfel. Dessa fel kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen. I den här undersökningen bedöms registreringsfelet vara litet eftersom enkäten i stort sett hade fasta svarsalternativ. Den fråga där respondenten kunde skriva egna kommentarer redovisas som den är och någon sammanfattande statistik över dessa har inte tagits fram.

Bortfall

Bortfallsfel inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt avseende frågorna/variablerna i undersökningen. Detta justerades med hjälp av kalibrering som beskrivs i avsnittet viktberäkning och estimation.

Beskrivning av tabeller och diagram

Tabeller och diagram

Tabellerna har räknats upp till populationsnivå, vilket innebär att resultatet avser hela populationen och inte endast de svarande. Andelsuppgifterna är således skattningar av andel personer i populationen med den aktuella egenskapen. Att antalet individer kan vara olika för olika frågor beror på hoppinstruktioner då olika delpopulationer avses.

För de följdfrågor som föregås av hoppinstruktioner har selekteringar genomförts vid tabellframställandet. Det betyder att för fråga 5b har endast de som svarat "Ja" i fråga 5a ingått i tabellframställningen.

Om en följdfråga är besvarad men dess styrfråga inte är besvarad och svaret på följdfrågan gör att ett visst svarsalternativ på styrfrågan är självklart har hänsyn till detta tagits vid tabellframställningen.

I andelstabellerna är värdena avrundade till närmaste heltal och värden under 0,5 är därmed avrundade till noll.

Tabellerna har sekretessgranskats så att inga uppgifter för enskilda objekt röjs. Mycket osäkra skattningar, där konfidensintervallet är större än andelsskattningen, har också prickats.

I fråga 1, 5b, 8 och 9 fick de svarande ange fler än ett svarsalternativ. Därför summerar inte statistiken till 100 procent.

De tabeller som presenteras i denna rapport har tagits fram enligt de formuler som presenterats i avsnitt "Viktberäkning och estimation" med hjälp av SAS och variansprogrammet ETOS.

Statistiska mått

Materialet lämpar sig bäst att redovisas som totaler eller procentuella andelar för hela målpopulationen eller fördelat på olika redovisningsgrupper.

Redovisningsgrupper

Ofta redovisas statistik inte bara för hela populationen utan också för delgrupper (redovisningsgrupper). Redovisningsgrupper i den här undersökningen kan avgränsas med hjälp av registervariabler (kön, ålder, boendeort, födelseland, utbildning och region).

Jämförbarhet

Jämförbarhet över tid

Detta är första gången som SCB genomför undersökningen.

Fråga 2. Vilken eller vilka typer av platser (utöver de som avbildas i fråga 1) vill du bevara för kommande generationer?

Arbetsbostäder, fångstgropar, stengärdesgårdar

Alla historiska platser är intressanta men ska helst användas till något lämpligt ändamål. Eventuellt k-märkas och på så sätt bevaras.

Allt äldre än 80 år

Vattenkraftsstationer från elproduktionens starttid, exempel Trollhättan. Stålframställningshyttor, gruvor. Det räcker med några få exempel av varje slag.

Gammaldags bio/ teater, kyrkor, ruiner från långt tillbaka i tiden.

Skolhus, rådhus, statshus, varuhusbyggnader, missionshus förutsatt att husen används på något sätt.

Gamla idrottsplatser, fotbollsplaner, folkparker i naturmiljö.

Alla gamla broar

Platser som berättar en historia som har varit betydelsefull för våran tillvaro. Andra världskrigsmiljöer för att bevara minnen som kan reflekteras. Även lokaler, exempelvis gamla fabriksbyggnader som varit betydelsefull för det lokala samhället.

Kyrkor (gamla), gamla varv

Bevara det gamla i möjligaste mån istället för att bygga nytt. Till exempel fabriker, hyreshus, skolor, silos, vattentorn m.m. Gamla byggnader och har en historia o en själ vi ska vara rädda om.

Gamla lador i skog och mark som är mer än ca 200 år ska alltid bevaras vem än ägaren är. Lag att tak ska lagas och även bidrag eller att staten tar över ägandet. Exempelvis äldre arbetslösa kan byta och laga tak.

Gamla gårdar (exempel Rönninge by). Bevara även gammal bebyggelse och inte bara bygga nytt.

Tidsenlig arkitektur

Bondekulturen. För snart är den borta.

Jag tycker generellt att man ska bevara på ett bättre sätt än man gjorde under 60-talet i Stockholm.

Kyrkogårdar - olika gravar/gravskick. Det vore bra om man sparade lite av varje från olika tidsepoker för efterkommande.

riksvägar inkl stenlagda sådana, bensinmackar, motell och byggnader som bär spår efter detta längs dessa vägar genom samhällen där butiker och verkstäder funnits.

Jag anser att det finns behov av att bevara något från alla epoker, däremot inte allt. Ett radhusområde från 60-talet kommer att bli historiskt intressant, men därmed behöver inte 1000-tals likadana områden bevaras.

Platser från kalla kriget typ kustartilleri eller gamla civilförsvarsbyggnader typ bunkrar, gamla industrier, typ Pythagoras i Norrtälje eller Gevärsfaktoriet i Eskilstuna.

Platser som haft betydelse för landets och samhällets utveckling. Platser som beskriver hur människor levde förr. Fokus på platser och miljöer som annars är svårt att föreställa sig.

?

Tidstypisk infrastruktur till exempel broar, linbanor och järnvägar.

Åkermarker

Bevara gamla byggnader! Så roligt att besöka & intressant. Allt som funnits sedan långt tillbaka ska få vara kvar. Så sluta riv!

Gamla industriområden. Öppna odlingslandskap av äldre typ med ängs och åkermark.

Någon mycket gammal skola. En mycket gammal kyrka. En gammal järnväg.
Alla möjliga typer av platser!
Viktigt att även anskrämliga platser (flerbostadshus 50- 60-tal) bevaras då funktionen är tillfredsställande och då Sverige lider av bostadsbrist, samtidigt som det är en del av historien.
Vet ej
Platser som Ales stenar i Skåne
1. De typer av platser som tidigare generationer ansträngt sig att bevara. 2. De typer av platser som kan hjälpa oss att få perspektiv på den tillvaro vi har nu. 3. De platser som efter vägande mot nyttan av att använda ytan på ett nytt sätt, befinns värda att spara (ex. Ullevi=bort, vattentornet=kvar).
Grönområden. Frukodlingar. Kolonilotter. Badplatser.
Vanliga röda stugor med vita knutar. Mindre bondgård med tillhörande byggander. Fiskesamhälle i Bohuslän. Fiskeläger tex. på Gotland. Gammal speceriaffär.
Platser som börjar bli unika för sin tid bör bevaras till viss del så att inte allt jämnas med marken.
Tycker att alla platser är värda att bevara, för att det är viktigt för kommande generationer att lära sig av historien.
Byggnader och vägar som tillkom under bilismens första år exempel motell, bensinstationer, verkstäder, broar, motorvägar.
Tidstypiska hus/bebyggelse från varje årtionde alternativt epok. Byggnader från tidstypiska arkitekter, ex. Hahr.
Kyrkor och herrgårdar
Har ingen åsikt
Trädgårdar exempel Botaniska trädgården, sofieros slott och park.
Gamla vägar, hamnar, kanaler, kultplatser
Gravrösen, stenkistor
Viktigt att bevara stadsparker och bibliotek, som stadsbiblioteket i Stockholm. Samt biografier som väl snart kommer att försvinna.
Gamla kallbadhus, gamla kaféer
Äldre samlad bebyggelse från 1600 o 1700-talet exempel Medevi brunn mfl.
Kyrkobyggnader (unika), klosterruiner med omgivning, äldre gravfält och hembygdsparker.
Gamla gårdar som drivit lantbruk, det vill säga med både odlingar och djurhållning/mjölk/kött/ägg/ull mm.
Sågverk och flottningsmonument
Gravplatser, jag är 86 år 87 förresten
Kyrkor, offentliga trädgårdar, trädgårdsföreningar, järnvägstationer, och parker som har en stor betydelse för människor och djurliv.
Hotad viktig natur, som ej behöver vara brukad eller påverkad av människor, tex raukar, ödemark och fjäll.
Bostad, arbetsplats etc där historisk betydelsefull person varit verksam.
Vår kungahistoria startade på 8-900 talet vid Mora Stenar - det bör bevaras.
Gravar från stenåldern. - I nuläget grävs de ut av arkeologer men informationen de har stannar oftast hos myndigheten.
Jag antar att ni inte menar naturområden, annars föreslår jag dem.
Någon trafikmiljö kanske

Kyrka (som inte fanns med tror jag)
Teater / Bio
Hela stadskärnor i klassisk och sammanhållen stil
Skolmiljö
Varför inte något mindre trevligt, såsom ett trångt flyktingboende?
Sjukhusmiljö
Känns som att jag kan rada upp i oändlighet så jag får sammanfatta med: både unika kulturminnen och boendemiljöer.
Industrier från tidigt 1900-tal som med fördel kan nyttjas för nya ändamål, typ sportanläggning som i Eskilstuna.
Äldre skolbyggnader. Det vore också trevligt att ha kvar något postkontor i ursprungligt skick. De var väl inte så roliga alla gånger men eftersom de var en viktig funktion för alla - när det begavs sig - så...
Områden på landsbygden som inte är direkt relaterade till natur. till exempel affärer, mackar, byar utan nyare modulvillor.
Svenska fjällen
kolonilottsområden
massa grejer, men dom flesta, typ skolor från 80-talet, förortsområden, nöjesparker, behöver ju renoveras för att hålla framtidens mått, och man kan ju inte ha en massa tomma byggnader...
Gamla lok från t ex Roslagsbanan.
Platser som bidrar till att vi kan lära oss något av dem. Det kan vara platser för viktiga händelser men också med arkitektur, konst eller liknande som är betydelsefull och kan berätta något för oss om hur det var förr.
SKOGEN. Nutida skogsbruk har medfört att det mesta av storskogen försvunnit och ersatts med kalhyggen. Gamla stigar och spelplatser har ersatts av svårframkomliga plöjlar med djupa spår efter tunga maskiner. Tidigare skogstorp är borta. Så mycket som möjligt måste återställas.
Jag försöker komma på nått men inser nu att jag är ytterst inkonsekvent i vad jag bryr mig om. Å ena sidan kan det vara intressant att se hur vanligt folk bodde för ett par hundra år sedan men kommer de tycka samma sak om våra hus om några hundra år? Jag vet inte.
Saker som berättar en historia känns viktigare än resten. Slott, monument, statyer, borgar storslagna byggnadsverk av ett eller annat slag. Allt blir coolt när det är gammalt!